

Belföldi hírek

1976. május 26. szerda

bb 1. ,, természetes fogyás,, után hirtelen szaporodás - újabb szülések , bölcsődék, óvodák

i me/s-ju pr hgy

1976. május 26.

a népesedéspolitikai határozatok után három évvel: kedvező a statisztika. budapesten tavaly 32.900 gyermek született, kétszer annyi mint például 1962-ben. az évek óta tartó,, természetes fogyást,, az utóbbi két évben jelentős természetes szaporulat követte. ugyanakkor félannyi művi abortusz volt, mint a 70-es évek előtt. a koraszülések száma szintén apadt, amire évtizedek óta nem volt példa.

a főváros demográfiai helyzetének alakulásáról dr. körmenyi istván, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályán elmondta:

- a népesedéspolitikai intézkedések nagy mértékben fokozták a szülési kedvet, de kedvezően hatottak a gazdasági, társadalmi tényezők is . közrejátszott az is , hogy az 1950-es évek nagy létszámú korosztálya ebben az időszakban alapított családot - mondotta. - de, nemcsak az első szülöttek javították a statisztikát. az élve született gyermekeknek csaknem a fele második vagy harmadik gyermekként érkezett a családba. és - érdekes jelenség - a 30 felüli nők a korábbi évekhez képest nagyobb számban szültek. várható tehát, hogy csökken a lakosság korösszetételében mutatkozó egyenlőtlenség. a következő években azonban kevesebb lesz a szülőképes nő, ezért a kedvező feltételek ellenére várható, hogy újra kevesebb gyermek születik. így is, a szülések száma meghaladja majd az 1973 évit, míg a 80-as évek elején is.

/ folyt. köv./

o

bb 1. / ,, természetes fogyás,, ... folyt./-ju

- az új rendelkezések korlátozták a terhesség megszakításának lehetőségeit. a művi vetélések száma azonban nemcsak emiatt csökkent. a nők egészségügyi kulturálódása, családsemelése befolyásolja a szaporodást, az utódok egészségi állapotát. a koraszülések vele született rendellenességek még mindig eléggé gyakoriak. tartós javulás csak több évi, következetes megelőzés nyomán várható. a minőségi változást segíti elő a házasságelőtti tanácsadás. budapesten 13 helyen - klinikákon és nagyobb kórházakban - működik család- és nővédelmi tanácsadó, amelyet a házasulandókon kívül ezek meg ezrek keresnek fel.

- a következő években várhatóan további intézkedések, társadalmi összefogás segíti elő a születésszám, pontosabban a termékenység növekedését, a népesség ,, minőségi,, javulását - hangsúlyozta körmenyi doktor. - a 70-es évek végén, a 80-as évek elején, amikor az alacsony létszámú korosztály érik szülőképesse a termékenység fokozásával, a háromgyermekes családtípus általánosításával lehet kiegyenlíteni a korszakok létszámának aránytalanságát.

- a születések számának hirtelen növekedése nem kis feladat elé állította az egészségügyi szerveket és intézményeket. a szülészeti-, nőgyógyászati szakellátás azonban megbirkózott a feladatokkal. a szülészeten bővítések révén még 348 ágyat lyeztek el. rövidesen megnyílik a róbert károly köruti kórház új szülészeti pavilonja. a bajcsy-zsilinszky és a margit kórházban korszerű szülészeti létesül. a korányi kórházban is berendeznek szülészeti osztályt. a weil emil kórházban szintén több ágyra lehet számítani.

- a gyermekintézményi hálózatot gyors ütemben fejlesztjük, mert bár jelenleg mintegy 57 ezer kismama veszi igénybe a gyermekgondozási segélyt, a bölcsődei elhelyezést változatlanul sokan igénylik. budapesten a iv. ötéves terv időszakában a bölcsődei helyek száma 3433 gyarapodott, a felvételi kéréseknek csupán a felét teljesíthették. előreláthatóan a bölcsődés koruak száma 1977-78-ban tetőzik: mintegy 70 ezer lesz. ezt tudva a bölcsődék befogadóképességét 1980-ig több mint hatezer helyelnöveljük. az óvodai helyek száma 3080 gyarapodott, így is jelenleg 100 óvodás koru gyermek számára csupán 85 hely jut. az óvodafejlesztés tehát továbbra is kiemelt feladat, mind addig, amíg minden gyermeket befogadnak az óvodák, akárcsak a iv., viii. és ix. kerületben jelenleg - fejezte be tájékoztatását körmenyi doktor. /mti/

--

- 2 -

bb 2. nyári táborok pedagógus képzőművészeknek

i dg/gg-ju pr hgy

m1976. május 26.

a másfél évtizedes hagyományokhoz hiven az idén is megnyílnak a pedagógus képzőművészek nyári művésztelepei. a jelentkezések lezajlottak, az idén kilencven alkotó pedagógusnak teremti meg a Szakszervezet a tanulás, a továbbképzés, az alkotás feltételeit. gyula és miskolc-pereces mellett először nyílik az idén júliusban alkotótábor bázakerettyén. a telepeket a Szakszervezet képzőművész szakbizottságának tagjai vezetik, és a gazdagnak ígérkező programot ezekben a napokban állítják össze. az előadások központi témája az iskola és a közművelődési intézmények, ezen kívül is a múzeumok kapcsolata lesz. az előadások megtartására számos helyi és országosan ismert szakembert kérnek fel.

ugyancsak hagyomány, hogy a háromhetes táborozás végén a résztvevők kiállításra muttják be alkotásaikat. gyulán a vár-fürdő előcsarnoka, miskolcon a Szakszervezetek megyei tanácsának hallja ad helyet az alkotásoknak, a bázakerettyeiek pedig zalaegerszegezen mutatják be műveiket. /mti/

--

bb 3. pályázati felhívás belföldi és külföldi aspiranturára

i km/gk-ju pr hgy

1976. május 26.

a tudományos minősítő bizottság pályázatot hirdet az 1977. évi szeptember 1-én kezdődő belföldi és külföldi ösztöndíjas és levelező aspiranturára.

a pályázat általános feltételei: egyetemi vagy főiskolai végzettség, általában legalább két éves gyakorlat az egyetemi végzettség megszerzése óta, ösztöndíjas aspirantura esetén 35, levelező aspirantura esetén 40 évesnél nem idősebb kor, kutatási feladatokon belül időszertű téma kutatása. a pályázat különleges feltételei: belföldi levelező aspiranturára olyan gyakorlati munkahelyen dolgozók pályázhatnak, akik publikációkkal, vagy más módon igazolni tudják, hogy kutatásaikban előrehaladtak. a külföldi aspiranturához a megfelelő idegen nyelvből legalább középfoku nyelvvizsga igazolása szükséges.

/ folyt. köv./

o

- 3 -

bb 3. / pályázati ... 1. folyt./-ju

a külföldi aspiranturára pályázni lehet - természettudományok, orvostudományok, agrártudományok, műszaki tudományok, társadalomtudományok témakörben megadott kutatási feladatokra - a bolgár népköztársaságba, a csehszlovák szocialista köztársaságba, a kubai köztársaságba, a lengyel népköztársaságba, a német demokratikus köztársaságba, a román szocialista köztársaságba, a szovjetunióba.

a belföldi és a külföldi ösztöndíjas aspirantura időtartama három év, a belföldi levelező 6-12 hónap, a külföldi levelező négy év.

a pályázati kérelmet a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályához 1976. június 30-ig kell beküldeni, a főhatóság személyzeti osztálya pedig 1976. július 31-ig továbbítja a tudományos minősítő bizottságnak.

a pályázathoz mellékelni kell: a kidolgozandó téma részletes tematikai tervét / külföldi aspirantura esetén idegen nyelven is / három példányban, részletes önéletrajzot / külföldi aspirantura esetén idegen nyelven is / két-két példányban, egyetemi, főiskolai végzettséget igazoló oklevél másolatát, ha a pályázó megfelelő szinten szabályszerű nyelvvizsgát vagy filológiai vizsgálatra tett: az ezt igazoló okirat másolatát, a megjelent tudományos közlemények jegyzékét és azok külön lenyomatait, esetleges más tudományos tevékenységet feltüntető kimutatást, olyan más okiratot, amelynek alapján a jogszabályok szerint valamilyen felmentés adható, a tmb által rendszeresített és pontosan kitöltött kérdőívet, az utolsó személyi minősítés másolatát.

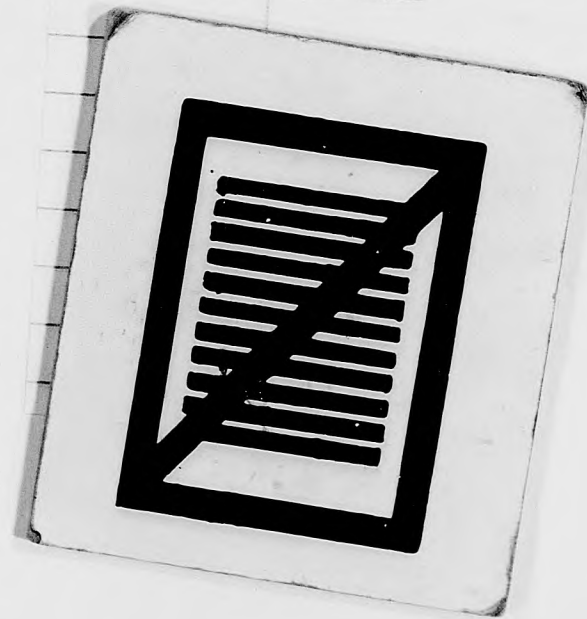
a belföldi levelező aspiranturára pályázók az előző bekezdésben említett tematikai tervükhöz kiegészítésként tájékoztatást adnak arról is, hogy a téma kidolgozásában milyen előrehaladást értek el és a befejezéshez mennyi időtartamu rendkívüli szabadság engedélyezését kérik.

részletes felvilágosítást a pályázati felhívásról a tudományos minősítő bizottság titkársága ad. címe: budapest, v. münich ferenc utca 7., 1361 budapest, pf. 6. telefon: 127-291, 127-294. /mti/

F

H.

5 oldal

bb 4. / társadalomírálat folyt./-ju

a filmbanátok köre hálózatban kezdik vetíteni az itt a sarkcsillag alatt című kétrészes színes filmet, valamint ingmar bergmann jelenetek egy nézasságból című kétrészes új filmjét, amelyben aktuális témát tárgyal: a polgári nézasság válságát mutatja be.
/mti/

-.-

bb 5. a fáklya új száma

i me/zsu-ju pr hgy

1976. május 26.

megjelent a fáklya legújabb száma. fényképes tudósításban közli: leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára május elseje előestéjén ellátogatott a moszkvai linacsov autógyárba, ahol az első szakmát tanulta, munkáséletét kezdte. a modern termelési egysüléssé fejlődött üzem dolgozói a ix. ötéves terv időszakában 900 ezer tehergépkocsit, 720 ezer háztartási hűtőgépet, és sok más terméket gyártottak. kimagasló termelési sikereik elismeréseként elnyerték az októberi forradalom érdemrendet. a magas kitüntést a párt főtitkára tűzte a gyár zászlajára.

a „tizedik„ első évében című cikkből kitűnik: hol épülnek a legfontosabb ipari objektumok, a szovjetunióban. az idén 116,8 milliárd rubelt ruháznak be. a beruházások volumene tekintetében a szovjetunió első a világon. mirkó, azaz pataki ferenc bolsevik harcos életének egy új fejezetével is megismerteti a olvasókkal a szám: a mirkó vezette cseremhovi munkások miként tartóztatták le kolcsak tengernagyot, és szerezték meg az „aranyvonatot„.

több cikk és fotoriport a 200 éves moszkvai nagyszínház multjáról és jelenéről villant fel egy-egy képet. néhány ismertített adat: a bolsoj falai közt lenin 36 ízben tartott beszédet. itt fogadták el oroszország villamosításának történelmi tervét, az első szovjet alkotmányt. itt rendezték meg a kommunista internacionálé kongresszusait, és a 1907 októberi szocialista forradalom jubileumi ünnepeit. a mai nagyszínház állandó társulata a világ legnagyobb ilyen együttese: ezernél több alkotóművészt, összesen 3000 dolgozót foglalkoztat.

/ folyt. köv./

- 6 -

bb 5. / a fáklya... folyt./-ju

a jelmezekhez és díszletekhez évente több mint 120 ezer négyzetméter textiliát, a színpadképekhez, kellékekhez 180 ezer köbméter faanyagot használnak. műsorán gounod: faust című operája 1866 óta, adam: giselle című balettje 1844 óta, csajkovszkij: hatyuk tava című balettje 1877 óta szerepel. csajkovszkij: anyegin című operáját 95 év alatt 1.854 alkalommal adták elő a nagyszínház színpadán.

felmelegedés, vagy lehülés? - a korunk emberét nyugtalanító kérdésre válaszol mihail budinko, a szovjet tudományos akadémia levelező tagja. az időjárás ingadozásainak bkát ismerteti. a fáklyának ez a száma tudatja azt is: hol terem a „fekete róza„, az az a karakul. miként lesz az asztrahán grémből viláonirü perzsabunda? érdekes olvasmány ezenkívül borisz polevoj: a szakadás című írása, s a moszkvai meg a debreceni gördülőcsapágy művek együttműködéséről szóló beszámoló is.
/mti/

-.-

bb 6. mindannyiszor tetten érték a notórius üzleti tolvajt

i bc/zsu-ju pr hgy

1976. május 26.

büntetéséből szabadulva állandó munkát nem vállalt, bejelentett lakásán nem tartozkodott, és újabb sorozatos bűncselekményeket követett el az 56 éves fejér balázs. a fővárosban rendszeresen lopott különféle árukat - többnyire bort és töményítalt, valamint konzervet, húst, szardíniát, édességet - önkiszolgáló üzletekben. a notórius tolvaj azonban mindannyiszor póruul járt, mert valamennyi cselekményénél tetten érték, és tőle a jogtalanul eltulajdonított árut visszavették.

a központi kerületi bíróság fejér balázst - a többi között figyelembe véve büntetett előéletét, hogy korábban hasonló bűncselekményekért is elítélték, valamint azt, hogy a bűncselekmények egy részét a már ellene indult büntető eljárás idején követte el - egy évi és kéthónapi szabadságvesztéssel sújtotta.
/mti/

-.-

- 7 -

bb. 7. vasárnap lép életbe az autóbusszközlekedés új menetrendje

i/kf/tr/rj ie hgy

1976. május 26.

a vasutával egyidejűben, május 30-án 0 órakor lép életbe az autóbusszközlekedés 1976/77. évi menetrendje. a háromkötetes, összesen 2 184 oldal terjedelmű hivatalos autóbussz menetrend, amely részletesen eligazítja az utasokat a változásokról, s tartalmazza a menetrendi időszakban később bekövetkező módosításokat is - 93000 példányban készült. ezenkívül külön 11 000 példányban kiadták a 120 oldalas, zsebben hordható balatoni autóbusszmenetrendet; mindkettőt már árusítják.

az új menetrend szerint az országban naponta csaknem 36 ezer volán autóbusszjárat bonyolítja le a forgalmat. a különböző ut-irányváltozások és a vasutvonalak forgalmának átvétele miatt a volán hálózat hossza 231,1 kilométerrel 25 412 kilométerre növekedett. a nagyobb utasforgalom igényeinek megfelelően 2.254 -gyel több járat közlekedik, mint az előző menetrendi ciklusban. ebből 1 622 járat munkás-, 404 pedig tanulószállítást szolgál, 228 járattal a lakosság egyéb utazási igényeit elégítik ki.

az ikarus gyár szállításaitól függően lehetőség nyílik az adottságok és az igények némi összehangolására, s már a nyári időnyben a dunakanyar és a balatonkörnyék forgalmának továbbfejlesztésére. budapestről és vácról a dunakanyar legforgalmasabb helyeire 28-cal több autóbusszjárat közlekedik, a balaton-környéki forgalmat pedig 31 járattal erősítik meg. a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtása során január 1-ig a volán veszi át a pécs-harkányfürdő, a kaposvár-szigetvár, a nagyatád-barcs és a sárospatak-zemplénagárd közötti vasutvonal forgalmát.

az új menetrendben is gondoskodik a volán a tanulók zavartalan elszállításáról. az oktatáspolitikai célok megvalósítását azzal segíti, hogy újabb 64 szakoktatást-nyújtó körzeti iskola több mint háromezer tanulójának teremti meg az utazási lehetőségeket. ezen kívül 3 500-zal több közép- és felsőiskolás diák megfelelő szállítását biztosítják. az 1976/77. tanévben a helyközi és a helyi autóbusszjáratokat naponta előreláthatólag 256.000 tanuló veszi igénybe.

/folyt.köv./

bb. 7. / vasárnap... 1. folyt./rj

az autóbusszközlekedés nemzetközi forgalmában nem lesz változás, továbbra is csehszlovákiába, Lengyelországba, az ndk-ba, romániába, jugoszláviába, ausztriába és olaszországba indít menetrendszerű járatokat a volán.

az új menetrendben rögzített kedvező változásokat segíti az autóbusszállomány bővítése, korszerűsítése. a volán előreláthatólag 926 autóbusszt szerez be az idén. ebből 713 kocsi a régi buszok cseréjét szolgálja, 213 autóbusszt pedig a forgalom fejlesztésére használnak fel; 116 kocsit állítanak be a kiemelt beruházásokon dolgozók szállítására s egyéb munkásfuvarozási feladatok megoldására, 39 új autóbussz közlekedik majd a négy megszűnő vasutvonalon, míg a kiemelt nagyvárosok helyi forgalmát 58 kocsival javítják. /mti/

-.-

bb. 8. az oroszlányi bányászok hatszázezer forintja az uszoda építéséhez

vid/fm/rj hgy

1976. május 26.

oroszlányon az elmúlt években már számos nagy létesítményt építettek nagyrészt társadalmi összefogással. így jött létre a város káptalanfüredi uttörőtábor is. hasonlóképpen akarnak most ebben a tervszakaszban felépíteni egy 25 méteres fedett uszodát. terveik elkészültek már: egyszerre 250 látogató veheti majd igénybe. nemcsak a város, hanem a városkörnyéki községek általános iskolásainak is lehetőséget nyújt arra, hogy megtanuljanak úszni. az új létesítményhez máris számos vállalat, kollektíva ajánlotta fel segítségét. az oroszlányi szénbányánál három ízben szerveztek erre a célra kommunista szombatokat. ezeken összesen csaknem 5000-en dolgoztak, s a munkájukért járó bérből 600 000 forintot utaltak át a városi tanácsnak. /mti/

-.-

bb. 9. megkezdődött a balatoni nyári program

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

a balaton-part idegenforgalmi központjaiban, a művelődési házakban, a szabadtéri színpadokon és a klubokban megkezdődött a nyári program. a műsor készítői az elmúlt évek tapasztalatait, a hazai és a külföldi vendégek igényeit egyeztetve sokrétű, s a tavalyinál jóval gazdagabb műsört állítottak össze.

új színpontot jelent a síótour balatonföldvári üdülőkörhelyi klubja. a külföldiek által is gyakran látogatott klub nyári eseménynaptárában 50 műsor szerepel. május 26-án a rádió gyermekkórusának hangversenye vezeti be az évadot.

az északi parton, balatonfüreden főleg a balatoni kiállító csarnok kínál programot. a különféle rendezvényeken kívül több kiállításra kerül sor a modern csarnokban. jelenleg plakátkiállítást láthatnak az érdeklődők. tihanyban néhány napja borsos miklós kossuth-díjas szobrászművész grafikai kiállítása várja az érdeklődőket, míg a tájházban a legkiválóbb magyar népművészek alkotásaiból rendeztek kiállítást.

badacsonyan ismét megnyílt az egy józsef emlékház. az egy-képek eddig varsói kiállításon szerepeltek, s az anyag most került vissza eredeti helyére.

a déli parton az elmúlt napokban megnyílt a szárszói józsef attila muzeum és a balatonszemesi posta muzeum. /mti/

-.-

bb. 10. nyílik a tátorján

vid/fm/rj -cz

1976. május 26.

a balaton északkeleti partvidékén - balatonkenese és balatonakarattya között - kinyitotta mézillatu, fehér ernyős virágát hazánk egyik legritkább növénye, a tátorján. a füves pusztaságoknak ezt a jellegzetes, kóroszerű növényét - a feltevések szerint - a honfoglaló magyarok hozták be. mélyen földbe nyúló gyökereit a korábbi századokban csemegeként fogyasztották az ország egyes vidékein. a káspi-tenger vidékén honos tátorján - népiesen tatárfü - hazánkban már csak a balaton partján található. a néhány évvel ezelőtt védetté nyilvánított termőhelyét bekerítve őrzik, s idegenforgalmi látványosságként jelzik. /mti/

-10 -

bb. 11. augusztus 21. - szeptember 3: a szövetkezeti szakemberek vii. találkozója harkányban

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

pannonia 76 néven augusztus 21. és szeptember 3. között kerül sor a szövetkezeti szakemberek idei találkozására harkányban. a tit baranya megyei szervezete immár hetedszer rendezi meg a találkozót az országos szövetkezeti tanács támogatásával. hazánkban ez a legjelentősebb, évről-évre megismétlődő szövetkezetpolitikai tanácskozás, amelyen a három ágazat - a mezőgazdasági, a fogyasztási és a kisipari szövetkezetek vezető szakemberei eszmecsere folytatnak a magyar szövetkezeti mozgalom időszerű kérdéseiről. az eddigi találkozókön együttevén több mint kétezren vettek részt.

most készült el a pannonia 76 elméleti és gyakorlati programja. a találkozó alaptémája: az mszmp xi. kongresszusa által hozott határozatok megvalósítása a szövetkezeti mozgalomban. e gondolatok köré csoportosulnak majd az előadások, a viták és a bemutatók. többek között ilyen témák szerepelnek a napirenden: a szövetkezetek szocialista jellegének erősítése, a szövetkezetek együttműködésének fejlesztése, a szövetkezeti vállalatok helyzete, az ellenőrzési rendszer tökéletesítése, a szövetkezetek nevelő munkája. a pannonia 76 „nyitott, lesz, az az nemcsak a találkozó résztvevői, hanem az érdeklődők is meghallgathatják az előadásokat. a szakemberek tapasztalatszerző látogatásokat tesznek a különböző típusú szövetkezetekben.

/mti/

-.-

bb. 12. régészek a szegedi olajmezőn - értékes honfoglalás-kori leletek kerültek elő

vid/fm/rj -cz

1976. május 26.

a szegedkörnyéki szénhidrogén-mezőben dolgozó olajipari munkások a gázfeldolgozó üzem szomszédságában régészeti leletekre bukkantak. bejelentésükre kúrti béla régész irányításával eddig mintegy 2700 négyzetméteres területet vizsgáltak át. több korszakból származó 108 sirt tártak fel. ezek egy része időszerűségünk előtti 750-ből, valamint az időszerűségünk utáni második századból való. a legtöbb és a legértékesebb lelet azonban a tizedik századból került elő. valószínű, hogy olyan katonáskodással hivatásosan foglalkozó fegyveresek temetkeztek itt, közvetlenül a honfoglalás után, akik árpáddal együtt érkeztek hazánk mai területére.

/folyt.köv./

-11 -

bb. 12. / régészek... 1. folyt./rj

a honfoglalás kori sírokból íjak, nyílhegyek és más fegyverek mellett arany-, ezüst-, bronzékszerek, ruhadiszek kerültek elő. akadt olyan sír, amelyben harminc dekányi ezüstöt találtak. a különféle ruhadiszek, csüngők figurálisan és növényi mintákkal díszítettek.

külön érdekessége ennek az ásatásnak, hogy tizenhárom sírban lovastemetkezésre bukkantak. a régészek szerint a honfoglalás korából egy összefüggő területen eddig csak kenézlőn találtak ennyi, lovával együtt eltemetett harcos sírjára.

a szokások, - például az, hogy a gazdagabbak a szegényebbek-től elkülönülve más-más sírsorokba temetkeztek, - a honfoglaló ősök társadalmi rétegződésére is utalnak.

a régi temető három szélét már megtalálták. jelenleg nyugati irányban haladva újabb és újabb sírokat feltárva keresik a régészek az ősi temetkezési hely záróhatárát. /mti/

-.-

bb. 13. tizenkét kiállítás nyílik szegeden a nyári ünnepi hetek időszakában

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

a szegedi ünnepi hetek közművelődési programjában az idén különösen rangos helyet foglalnak el a különféle kiállítások. a műsornaptár szerint a szabadtéri játékok dóm téri előadására érkező vendégek nap közben tizenkét tárlat anyagát tekinthetik meg.

a magyar képzőművészek nagy nyári seregszemléjének ígérkezik a szegedi nyári tárlat, amely a horváth mihály -utcai képtárban nyílik. a rendező szervek felhívására budapesti, szegedi, hódmezővásárhelyi, miskolci, debreceni, nyíregyházi, szolnoki, pécsi alkotók küldték el műveiket erre a kiállításra. a képző- és iparművészeti lektorátus zsűrije az egybegyűlt anyagot elbírálta és úgy döntött, hogy 92 festmény, 85 grafika és 120 szobrászati alkotás kerül majd bemutatásra ezen a tárlaton, amelyet az idén tizenhetedik alkalommal rendeznek meg az ünnepi hetek idején.

/folyt.köv./

-12 -

bb. 13. / tizenkét kiállítás... 1. folyt./rj

a békés és csongrád megyében élő képzőművészek hagyományos évi kollektív tárlata ugyancsak a képtárban kerül a közönség elé.

a szegedi november 7. művelődési központban koszta rozália festőművészek, a bartók béla művelődési központban kass jános grafikusművészek, a közművelődési palota kupolacsarnokában kiss sándor szobrászművészek lesz önálló tárlata. a bartók művelődési központ udvarán kalmár márton szobrászművész kőbe vésett szobrai szabadtéren elhelyezve kerülnek bemutatásra. a móra muzeum előtti téren lantos ferenc festőművész nagyméretű színes zománctáblái díszítik majd a környezetet. a muzeum kupolájában, a most restaurálás alatt álló fesztély-körkép történetét fényképek és más dokumentumok alapján tárják a közönség elé. bemutatják itt a hatalmas festmény nemrég helyreállított egyik részletét is. a kárász utcai gulácsy lajos teremben iparművészeti bemutató, valamint a művészet és otthon című kiállítások várják az érdeklődőket. a somogyi könyvtár ideai kiállításán az intézményben őrzött ritka kották, zeneszerzők kéziratjai és más zenetörténeti vonatkozású dokumentumok kerülnek bemutatásra.

a fotóklubok szegedi szalonja augusztusban három hétig várja a látogatókat. ezt a kiállítást a hazai fotóklubok, fotóklubok tagjainak részvételével az idén tizenkettedik alkalommal rendezik meg.

az említetteken kívül több szegedi művelődési otthon tervezi még helytörténeti és népművészeti kiállítás rendezését. /mti/

-.-

bb. 14. középső kőkori régészeti leletek tarpán

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

a középső kőkorból származó leletekre bukkantak a régészek a tarpa közelében fekvő márk-tanyán. dr. bakó ferenc községi állatorvos -, civilben, amatőr régész- hívta fel a szakemberek figyelmét a földmunkák közben napvilágra került értékekre. bejelentése nyomán nagyszabású feltárási munkálatokat kezdtek a régészek, akik megállapították, hogy a felszínre került csak 400 kisebb tárgy a jégkor után a nagy száraz felmelegedés korában élt ősemberek kőszerszámai. a talált nyílhegyek, kaparók, a gyaluként, furóként és véjsőként használt kovapattintékok arra utalnak, hogy a környéken ilyen eszközöket készítő műhely volt. a

/folyt.köv./

-13 -

bb. 14. / középső kőkori... 1. folyt./rj

a felszínre került tárgyakkal egyidőben a feltárt rétegek földtani és zoológiai vizsgálatát is elvégzik a közeljövőben s ezek eredményei további érdekességeket, tanulságokat nyújthatnak az őstörténet kutatóinak. /mti/

--

bb. 15. gyógyfüvet termelő kiskertek

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

bács megye déli részén, - ahol hagyományai vannak a gyógy- és fűszernövénytermesztésnek, - a háztáji kerteket tették érdekeltté a keresett fűvek előállításában. a baja és vidéke áfész a herbáriával közösen szaporítóanyaggal, vetőmaggal segíti a háztáji gyógyfü-termelést. az idén 800-1000 kiskertben illatozik a bazsalikom, a borsika és a majoranna. a természetes gyógyfüvekből, fűszerekből évente 14-15 vagonnyit adnak át - többnyire félkész- a herbáriának. a természetes gyógyfüveken kívül a vadontermőkből is ezen a környéken gyűjtik össze a legtöbbet. /mti/

--

-14 -.

bb.21. növelik a kapacitást, csökkentik az energiafelhasználást az ajkai timföldgyárban

vid/fm/a/hgy

1976. május 26.

az ajkai timföldgyár és alumíniumkőgyémölcsöző kapcsolatát alakított ki szovjet társvállalatokkal és kutatóintézetekkel. a termelés intenzifikálásában felhasználják a szovjet tapasztalatokat is, átveszik a kipróbált és bevált licenceket, know-howokat. a leningrádi alumíniumipari tervező és kutató vállalattal együttműködve megkezdték a kalcináló kemencék felújítását, kiegészítését, korszerűsítését. új berendezések közbeiktatásával megnövelik a kapacitást, csökkentik a hőfelhasználást, ugyanakkor ugyszólván teljesen megszüntetik a zárt rendszer segítségével a nem mérgező, de kellemetlen porképződést.

a timföldgyár legrégebbi kemencéjénél már kísérletképpen beépítették a szovjet berendezést. a tapasztalatok máris igen kedvezőek, s az idén és jövőre mind az öt kalcináló kemencét ezzel a módszerrel korszerűsítik. /mti/

--

bb.22. kétszázharminc iskolai könyvtár vas megyében

vid/fm/a/hgy

1976. május 26.

a tanulók olvasóvá nevelésében, önművelődési készségük kialakításában fontos szerepet töltenek be az iskolai könyvtárak. vas megyében jelenleg 230 iskolai könyvtár működik. a mintegy 43 és félezer tanuló olvasási igényét szolgáló 438 ezer kötet könyvből az általános iskolákban 8.7, a középiskolákban 20.1, a szakmunkásképzőkben pedig 5,6 kötet jut átlagban egy-egy tanulóra.

/folyt.köv./

8.15/a

11.931

- 18 -

bb. 14. / középső kőkori... 1. folyt./rj

a felszínre került tárgyakkal egyidőben a feltárt rétegek földtani és zoológiai vizsgálatát is elvégzik a közeljövőben s ezek eredményei további érdekességeket, tanulságokat nyújthatnak az őstörténet kutatóinak. /mti/

--

bb. 15. gyógyfüvet termelő kiskertek

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

bács megye déli részén, - ahol hagyományai vannak a gyógy- és fűszernövénytermesztésnek, - a háztáji kerteket tették érdekeltté a keresett fűvek előállításában. a baja és vidéke áfész a herbáriával közösen szaporítóanyaggal, vetőmaggal segíti a háztáji gyógyfü-termelést. az idén 800-1000 kiskertben illatozik a bazsalikom, a borsika és a majoranna. a természetes gyógyfüvekből, fűszerekből évente 14-15 vagonnyit adnak át - többnyire félkészén - a herbáriának. a természetes gyógyfüveken kívül a vadontermőkből is ezen a környéken gyűjtik össze a legtöbbet. /mti/

--

-14 -.

bb.16. új erdő tízezer hektáron

i/jf/tr/ie/a/hgy

1976. május 26.

eredményes volt a tavaszi erdőtelepítés, az ország erdősitett területe az ötödik ötéves tervben 1976-ra előirányzott programnak megfelelően bővült az elmúlt hetekben; a kedvező időjárást kihasználva mintegy 10 000 hektárra került új erdő. a telepítésekből a legnagyobb részt a tsz-ek vállalták, a közös gazdaságok mezőgazdasági művelésre nem, vagy csak kevésbé alkalmas területeik egy részét fá-sították, összesen 5 700 hektárra ültettek csemetéket. az erdőgazdaságok csaknem kétezer hektárt hasznosítottak ily módon, az állami gazdaságok pedig mintegy 1500 hektárt erdősitettek. egyéb szervek is - például a tanácsok, az országos vízügyi hivatal, a közlekedés-és postaügyi minisztérium - részt vettek a nagy munkában.

10 400 hektáron erdőfelújításra került sor. ily módon az idei tavaszon több mint huszezer hektáron kezdhették meg a szakemberek a fiatal erdők gondozását, nevelését.

az új erdők felét a fenyvesek teszik ki, de nagy területet foglal el a nyár és a tölgy is.

az erdészek a telepítésnél meghatározott területekre koncentrálták az erőket. főleg azokon a vidékeken ültettek fákat, ahol a kedvezőtlenebb talajok, például a homoktalajok eredményes mezőgazdasági termelést nem tettek lehetővé. ebből kiindulva bács-kiskun megyében összesen 2 550 hektárt hasznosítottak erdészeti termelésre, s nagykiterjedésű földrészeket ültettek be csemetékkel szabolcs-szatmár és pest megyében. /mti/

--

bb.18. várják a fiatalokat - nyitásra készek a bács-kiskun megyei építőtáborok

vid/fm/a/-cz

1976. május 26.

14 000 diákot várnak nyári mezőgazdasági munkára a dunatisza közére. a vidéken - ahol az ország építőtáborainak több mint fele működik - felkészültek a fiatalok fogadására. a 15 helyen kialakított állandó jellegű építményeket felújították, s berendezéseit kiegészítették, hogy a kéthetes táborozás alatt otthonosan érezzék magukat az önkéntes nyári munkások. a napi hatórás műszakban főleg a kertészetekben tevékenykednek, a gyümölcszedést, s a növényápolást segítik a fiatalok. az idén először jelentkehetnek a középiskolások - érdeklődési körüknek megfelelően - ugynevezett szaktáborba, ahol szabadidejükben matematikai és gazdaságpolitikai előadásokat hallgathatnak, ami elősegíti egyetemi felvételi előkészítésüket. az első táborlakók június 13-án érkeznek bács-kiskunba. /mti/

7.45/a

--
- 15 -

bb.17. uttörő és óvodai közlekedési parkok vas megyében

vid/fm/a/-cz

1976. május 26.

vas megyében a közúti gyermekbalesetek megelőzésére, számuk csökkentése érdekében szorgalmazzák az óvodai és uttörő közlekedési parkok létesítését. a megye első uttörő közlekedési parkját egy évtizeddel ezelőtt szombathelyen hozták létre, s azóta évente mintegy nyolcezer óvodás és iskolás kóru gyermek kedvelt szórakozóhelye, ahol játszva sajátítják el a közlekedési tudnivalókat. a parkban 64 különböző jármű és jelzőtábla, illetve fényjelző berendezés áll a fiatalok rendelkezésére.

a megyeszékhelyen az új derkovits-városrész óvodájának udvarán nagyarányú társadalmi összefogással elkészült a második kresz park is, amelyet ugyancsak elláttak kisautókkal, kerékpárokkal. a jelzőtáblák, fényjelzőberendezések felújítását, a vállalatok, üzemek szocialista brigádjai végzik társadalmi munkában.

a megyében az első óvodai közlekedési parkot az elmúlt évben kőszegen, a felsővárosi óvodában hozták létre. a tervek szerint még ebben az évben elkészül sárvár és kőszeg uttörő közlekedési parkja is. mindkét helyen a városi tanács, az üzemek és az iskolák segítségével épülnek a közlekedési parkok. kőszegen például a lakástextil vállalat szocialista brigádjai, a kish fiatalok, a jurisich gimnázium diákjai, valamint az intézmények dolgozói mintegy négyezer óra társadalmi munkára vállalkoztak. ezeken kívül még szombathelyen a hunyadi uti új városrészben, körmenden a várkertben, kőszegen a máv nevelőintézetben és celldömölkön is - jelentős társadalmi összefogással - szándékoznak ifjúsági közlekedési parkot építeni./mti/

-.-

bb.19. az idén elkészül az öntözésre, vizisportok rendezésére alkalmas zalaegerszegi víztároló

vid/fm/a/-cz

1976. május 26.

a nyugatdunántuli vízügyi igazgatóság kezdeményezésére egyszerű völgyzárógát megépítésével 27 hektáros víztárolót alakítanak ki zalaegerszeg határában. a tárolót a bővizű szentmártoni patak táplálja majd, s a mérések szerint egy év alatt feltölti a több mint egymillió köbméteres tavat.

/folyt.köv./
7.55/a

- 16 -

bb.19./ az idén.....folyt./-a

a tárolót azzal a céllal hozzák létre még ennek az évnek a végéig, hogy ipari tartalékvízhez jusson a város, de méreteinél fogva alkalmas lesz vizisportokra is. a tároló víze felhasználható a közeli mezőgazdasági területek öntözésére is.

a vizgazdálkodási és árvízvédelmi feladatok együttes ellátására mintegy 600 000 köbméteres tárolót létesítenek tótszerdahely község határában, a borsfai patak völgyében. ezzel körülbelül 5 kilométerrel a mura folyótól kialakítják azt a védelmi vízgyűjtő bázist, amely megvédi tótszerdahely község alacsony fekvő területein a lakóházakat és középületeket az évről-évre ismétlődő murai áradásoktól./mti/

-.-

bb.20. egy mázsa nyárfa-magot gyűjtöttek a csongrád megyei erdőkben - zöldgyűrűt vonnak szeged köré

vid/fm/a/hgy

1976. május 26.

csongrád megyében az ásonthalmi erdőség bővelkedik öreg, vágásra érett szürke-és fehér nyárfákban. a magfogásra kijelölt példányokat, az ugynevezett anyafákat ledöntötték. csak így lehetett könnyűszerrel leszedni róluk a terméshüvelyeket, amelyekből mintegy mázsányi magot pergettek ki, gyűjtötték össze. az idei magot a gyulai, a szegedi és a sövényházi erdészetek csemetekertjeiben vetették el. egy évi nevelés után már erdősitésre alkalmas fiatal csemetéket nyernek, egy mag sulya ugyanis le sem mérhető, ezért egy mázsa rendkívül nagy mennyiség. az ebből nevelt csemeté-állomány bőségesen fedezi csongrád és békés megye erdősítési szükségletét.

újból „divatba jöttek”, a hazai nyárfák, mert kevésbé tápanyagigényesek, a gyenge minőségű talajokon is jól fejlődnek. szegedet - a már jóváhagyott tervek szerint - zöldgyűrűvel veszik körül. a következő tíz év alatt 1800 hektárnyi erdősávot létesítenek. a telepítések már az idén megkezdődtek. zömében szürke-és fehér nyárfákból tevődik majd össze a szegedet szélről, portól védő, a város levegőjét tisztító zöldövezet./mti/

8.10/a

- 17 -

bb.21. növelik a kapacitást, csökkentik az energiateljesítményt az ajkai timföldgyárban

vid/fm/a/hgy

1976. május 26.

az ajkai timföldgyár és alumíniumkőgyémolcsőző kapcsolatát alakított ki szovjet társvállalatokkal és kutatóintézetekkel. a termelés intenzifikálásában felhasználják a szovjet tapasztalatokat is, átveszik a kipróbált és bevált licenceket, know-howokat. a leningrádi alumíniumipari tervező és kutató vállalattal együttműködve megkezdtek a kalcináló kemencék felújítását, kiegészítését, korszerűsítését. új berendezések közbeiktatásával megnövelik a kapacitást, csökkentik a hőfelhasználást, ugyanakkor ugyyszólván teljesen megszüntetik a zárt rendszer segítségével a nem mérgező, de kellemetlen porképződést.

a timföldgyár legrégebbi kemencéjénél már kísérletképpen beépítették a szovjet berendezést. a tapasztalatok máris igen kedvezőek, s az idén és jövőre mind az öt kalcináló kemencét ezzel a módszerrel korszerűsítik./mti/

-.-

bb.22. kétszázharminc iskolai könyvtár vas megyében

vid/fm/a/hgy

1976. május 26.

a tanulók olvasóvá nevelésében, önművelődési készségük kialakításában fontos szerepet töltenek be az iskolai könyvtárak. vas megyében jelenleg 230 iskolai könyvtár működik. a mintegy 43 és félezer tanuló olvasási igényét szolgáló 438 ezer kötet könyvből az általános iskolákban 8.7, a középiskolákban 20.1, a szakmunkásképzőkben pedig 5,6 kötet jut átlagban egy-egy tanulóra.

/folyt.köv./

8.15/a

1976

- 18 -

bb.22./ kétszázharminc.....folyt./-a

a megyében most elsősorban az általános iskolákban és a szakmunkásképzőkben gyorsítják a könyvtárellátást, s a rendtartásban meghatározott feladatokhoz igazítják a könyvek beszerzését. az elmúlt tanévben például 955 ezer forintot fordítottak az iskolai könyvtárak gyarapítására, s ebben a tanévben is hasonló összeget költenek erre a célra. a könyvek a nevelők szakmai, politikai és ideológiai továbbképzését, valamint a tanulók önálló ismeretszerzésének kialakítását egyaránt segítik.

a megyében az iskolai könyvtárak 26.5 százaléka rendelkezik kisebb - nagyobb alapterületű különálló helyiséggel, ahol lehetőség van a helyben olvasásra és a kutató munkára is. öröndetes, hogy a megyében nagymértékű a társadalmi összefogás is az iskolai könyvtárak fejlesztésére, ezért folyamatos a korszerűsítésük, amihez mintául szolgál a szombathelyi zrinyi utcai általános iskola és a körmendi körzeti általános iskola és kollégium szabadpolcos könyvtára./mti/

-.-

bb.23. dr.szekér gyula prágába utazott

tm/a/hgy

1976. május 26.

szerdán reggel magyar küldöttség utazott prágába a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 13.ülésszakára. a delegációt dr.szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, az együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. korom mihály igazságügyminiszter, jelen volt dr.vaclav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

-.-

9.20/a

1976

- 19 -

bb.24. kádár jános fogadta mitterrand-t

gk/a/hgy

1976. május 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán fogadta francois mitterrand-t, a hazánkban tartózkodó francia szocialista párt küldöttségének vezetőjét, a párt első titkárát, robert pontillont és gaston defferre-t, a végrehajtó bizottság tagjait.

a szívélyes légkörű megbeszélésen megvitatták a nemzetközi helyzet, a nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdéseit és véleményt cseréltek a két párt tevékenységéről, az mszmp és az fszp közötti kapcsolatokról.

a találkozón részt vett biszku béla, a politikai bizottság tagja, a kb titkára, gyenes andrás, a kb titkára és dr.berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője./mti/

--

bb.25. pedagógus közlekedési önkéntes rendőrök országos tanácskozása szombathelyen

vid/ká/a/hgy

1976. május 26.

az országos közlekedésbiztonsági tanács, a belügyminisztérium, az oktatási minisztérium és a pedagógusok szakszervezete május 26-a és 28-a között szombathelyen rendezte meg a pedagógus közlekedési önkéntes rendőrök 11. országos tanácskozását. a találkozón félezernél több meghívott - pedagógus és közlekedési szakember - összegezte a tennivalókat.

a megyék pedagógus küldöttségeit szerdán fogadták szombathelyen, az érdemi tanácskozás csütörtökön kezdődik./mti/

... ..

11.00/a

- 20 -

Tb Mur

bb.26. újabb négy film került a zsüri elé a vi. veszprémi tv találkozón

vid/p ká hgy

1976. május 26.

a vi. veszprémi tv. találkozó szerdai programjában újabb négy film került a zsüri elé. bemutatták a kék rénszarvasok című színes filmet, amelyet alekszej kolomijec írása alapján szőnyi g. sándor rendezett, a kapupénz című tv. filmet, amely vészi endre írása alapján készült, s amelyet kerényi imre rendezett, farkas ferenc operájának tv változatát, a bűvös szekrényt fehér györgy rendezésében és az ügyes ügyek című film második részét, amelyet alekszandr szuhovó-kobilin írásából várkonyi gábor alkalmazott televízióra és rendezett.

a veszprémi bakony művek kulturtermében ezen a napon tartották cserhalmi imre: csillagok változása című filmjének an-kéttal egybekötött ősbemutatóját. rendező szőnyi g. sándor. /mti/

--

bb.27. egészségügyi tudományos ülés mátészalkán

vid/p ká hgy

1976. május 26.

névadója születésének 300. évfordulója alkalmából tudományos ülést rendezett szerdán a mátészalkai ii. rákóczi ferenc városi kórház. a városi uttoró- és ifjúsági házban rendezett ülés az időszerű egészségügyi kérdésekkel foglalkozott. dr. csiszár gusztáv igazgató főorvos a kórház 43 éves történetéről és további fejlődéséről, dr. kárpáti józsef főorvos az 1977. január 1-én kialakítandó egységes gyógyító-megelőző intézményrendszer jelentőségéről, dr. hámosi andrás főorvos a népesedéspolitikai határozat helyi végrehajtásának eredményeiről, az ezzel kapcsolatos feladatokról tartott előadást.

a mátészalkai ii. rákóczi ferenc kórházat 43 évvel ezelőtt alapították 76 ágygal, s az intézmény jelenleg 391 ágygal rendelkezik. még ez évben átadják az új, 100 ágyas kórház pavilont, 1977. január 1-től pedig a fehérgyarmati 260 ágyas kórház és a csengeri 25 ágyas szülőotthon is a mátészalkai kórház részeként működik. az egységes intézményrendszer lehetőséget nyit a szellemi és technikai eszközök megfelelő koncentrálására, az optimális egészségügyi ellátásra./mti/

--

11.15/p

-21-

Tb Mur

bb. 28. uttörő jubileum

vid/p ká hgy k

1976. május 26.

az uttörő szövetség megalakulásának 30. évfordulója alkalmából szerdán ünnepi kibővített uttörővezetői tanácsülést rendeztek salgótarjánban, a megyei pártbizottság székházában. az ünnepségen kilencvenhárom uttörővezetőnek kitüntetések, jutalmakat nyújtottak át, majd kihírdették a közös célokért - közös tettekkel, előre! pályázat eredményét. a vándorzászlót és az öt-ötezer forint pénzzutalmat tüzhelygyári kiszervezet és a salgótarjáni csizmadia sándor utcai általános iskola uttörő csapata nyerte el./mti/

--

bb.29. országos tit tanácskozás salgótarjánban

vid/p ká hgy

1976. május 26.

a xi. pártkongresszus határozatainak végrehajtásával kapcsolatos tennivalókról tanácskoztak szerdán salgótarjánban a főváros és a megyék tit-szervezeteinek politikai munkatársai.

a háromnapos országos tanácskozás megnyitó előadását dr. vonsik gyula, a tit főtitkára tartotta az ismeretterjesztés politikai és ideológiai feladatairól./mti/

--

bb.30. június 15-ig írják alá és hirdetik ki a kollektív szerződéseket - tájékoztató a szerződéskötések előkészítésének tapasztalatairól

i/sl/fe/ie/a/hgy

1976. május 26.

mint ismeretes, a negyedik ötéves tervidőszak elteltével lejártak a vállalati kollektív szerződések. az új szerződések 1976. június 15-ig kell megkötni, illetve kihirdetni. az előkészítő munkák tapasztalatairól, a szerződéskötésekkel kapcsolatos tudnivalókról nyilatkozott az mti munkatársának dr. zsigmond lászló, a munkaügyi minisztérium munkajogi főosztályának vezetője.

/folyt.köv./
11.05/a

- 22 -

bb.30./ június 15-ig.....1.folyt./-a

elmondotta: a kollektív szerződéseket általában öt évre, tehát az 1976-80-as időszakra kell készíteni, hogy a szerződések igazodjanak az öt éves terv időtartamához. ha ennél rövidebb vagy hosszabb időre terjed ki valamely vállalat középtávú terve, akkor a kollektív szerződés tartama is lehet öt évnél rövidebb vagy hosszabb, érvényessége azonban egy évnél rövidebb vagy 7 évnél hosszabb időre ilyen esetben nem szólhat. az időtartam gondos meghatározása, a kollektív szerződés stabilitásának fokozása igen lényeges, mert a stabil szabályozás nagyobb perspektívát nyújt, s így a dolgozók jobban kötődnek a vállalathoz. a szerződések jó megalapozását segítik a korábbi években szerzett tapasztalatok, ezt szolgálják a munkaügyi minisztérium és a szot irányelvei, ajánlásai, az ágazati minisztériumok irányelvei is.

a vállalatok először a kollektív szerződés alapvető céljait határozták meg, majd a dolgozók széles körű bevonásával dolgozták ki a szerződések tervezetét. szakszervezeti csoportértekezleteken, illetve egyéb vállalati tanácskozásokon fejtették ki véleményüket a dolgozók a tervezetről, tettek módosító javaslatokat. a dolgozók szinte mindenütt kifejezték azt a kívánságukat, hogy a vállalatnál mindenki teljesítménye szerint részesüljön a munka eredményéből, elítélték az egyenlőséget. az új kollektív szerződések tervezetében a korábbiaknál egyértelműbb hangsúlyt kap a törekvés a munkaerőgazdálkodás javítására. a vállalati és az egyéni érdekekkel összhangban sokhelyütt bevezetik az egyenlőtlen munkaidőbeosztást; ezzel is lehetővé teszik, hogy azokon a napokon, amikor kevesebb a munka, rövidebb, sok munka esetén pedig hosszabb legyen a napi munkaidő. differenciáltabban határozzák meg munkakörök szerint az egy főre igénybevehető túlórákereteket. egész sor helyen emelik az éjszakai pótlékot, rendszeresítik a műszakpótlékot, ösztönözve a korszerű termelőberendezések jobb kihasználására, több műszak bevezetésére. a korábban időbéres rendszert alkalmazó területeken sokhelyütt progresszív darrabérezést és csoportteljesítménybérezést vezetnek be, élnek az egyösszegű munkautalványozás lehetőségével is. sokhelyütt intézkednek a szakképesítést szerzett dolgozók bérének emeléséről. a felmondási időt jónéhány vállalatnál meghosszabbítják.

/folyt.köv./
12.10/a

- 23 -

Ha 13'30

Ha 13'30

bb.30./ június 15-ig.....2-folyt.-a

a vállalatok mindenütt igyekeznek átlagon felül növelni a nehéz körülmények között dolgozók és a magasan kvalifikált munkát végzők bérét.

sok vállalatnál igyekeznek méltányosan rendezni a munkából hosszabb időn át kieső dolgozók helyzetét. például a sorkatonai szolgálatból, a hosszabb táppénzes vagy a gyermekgondozási szabadságról visszatérő teljesítménybéres fizikai dolgozók a jelentősebb bércsökkenés kiegyenlítésére begyakorlási lehetőséget folyamatosan csökkenő bérkiegészítést kapnak. a vállalatok jutalmazással is ösztönzik a dolgozókat a szakmunkásképzés vagy a munkakör ellátásához szükséges egyéb képzettség megszerzésére, ideértve például az általános iskola nyolcadik osztályának elvégzését is.

szociálpolitikai intézkedésekkel is ösztönöznek a több műszak vállalására. több helyen biztosítják az üzemi étkeztetés valamilyen változatát a harmadik műszakban dolgozók számára is. a nők helyzetének javítására sok helyen emelték a gyermekintézményekre fordítható összegeket.

az új kollektív szerződések kidolgozásának csaknem egy éve tartó munkája befejezés előtt áll. a dolgozókkal való megvitátás után sokhelyütt már az utolsó pontosításokat végzik a szerződés szövegén, hogy a szabályok egyértelműek, minden dolgozó számára érthetőek legyenek. ezt követően írják majd alá a szerződéseket a vállalati igazgatók, illetve a szak-szervezeti tanácsok titkárai. a tennivalók azonban ezzel még nem érnek véget. az aláírt kollektív szerződés csak a kihirdetés után lép életbe. vagyis a vállalat köteles gondoskodni arról, hogy a dolgozók a kollektív szerződéshez könnyen hozzáférjenek, azt megismerhessék. a szerződéseket tehát megfelelő példányszámban kell elkészíteni és a dolgozókat tájékoztatni kell arról, hogy a szerződést hol lehet megtekinteni.

végül még egy fontos tudnivalóra hívták fel a figyelmet a munkaügyi minisztériumban. ha a kollektív szerződés nem rendelkezik másként, annak szabályait a kihirdetést követő 15. naptól lehet, illetve kell alkalmazni. az előírt június 15-i határidőig kihirdetett kollektív szerződés tehát június 30-ig lép életbe. ha esetleg valamely vállalatnál valamilyen okból csak június 15- után/de természetesen június 30-előtt/tudják a kollektív szerződést kihirdetni, akkor a szerződésben intézkedjenek külön arról is, hogy legkésőbb június 30-ig a szerződés hatályba lépjen. ha ugyanis ez nem történik meg, és a szerződés csak június 30-után lép életbe, akkor az egy naptári évre járó juttatások, mint például az év végi részesedés esetében a szerződést nem lehet januárig visszamenőlegesen alkalmazni./mti/

-.-
- 24 -

12.20/a

Ha 13.30

bb. 31. alagcsövezés lézér vezérléssel

vid/ká/a/hgy

1976. május 26.

szerdán a somogy megyei nagybajomi lenin termelőszövetkezetben lézér vezérlésű alagcsövezési bemutatót rendezett a dunántúli talajjavító és talajvédelmi vállalat, amelyen az ország különböző részéből érkezett mintegy 400 érdeklődő vett részt. ott voltak a gépet gyártó nszk cég küldöttei, valamint a jugoszláv és osztrák meliorációs szakemberek. a hoes-gigant 684. típusu, 125 mázsa súlyu, nyolc hengeres motorral rendelkező hatvanöt tonna húzóerejű géppáros ásási szélessége 290 milliméter, ásási mélysége 1850-2500 milliméter. elektrohidraulikus vezérlőberendezéssel látták el és a lézér felszerelése után a gép vezérlését automatika veszi át. a géppel flexibilis, műanyagcső, merev műanyagcső és égetett agyagcső egyaránt lerakható. tíz órás műszakban műanyagcsőből 4 ezer métert, égetett agyagcsőből 2500 métert helyez el.
/mti/

.-.

bb.32. késik a szőlővirágzás - helikopter az alföldi ültetvények felett

vid/ká/a/hgy

1976. május 26.

az idei év szeszélyes időjárása sok kárt tett a homoki szőlőültetvényekben. fagykár érte a rügyeket, s később a zsenge hajtásokat is. regenerálódásukat, fejlődésüket késleltette a hűvös idő, a fűrtök virágzásához tartós melegre lenne szükség. a termés védelmére most, riadót, fujtak a peronoszpóra jelzőállomások. az eső utáni füllesztő párák idő ugyanis kedvez a gombabetegségeknek, amire az erőtlen hajtások érzékenyen reagálnak. ezért szerdán munkába álltak a légi és a földi növényvédő gépek. a vidék állami gazdaságaiban hat helikopter szórja a vegyszert. a kunbaja-bácsszőlősi állami gazdaságban szinte óramű-pontossággal startolt a helikopter az 1600 hektárnyi szőlőültetvény berepülésére./mti/

-.-
- 25 -

11.30/a

Ha 13.40

bb 34. halálos balesetek

gk/ny hgy

1976 május 26.

keszthelyen egy utkereszteződésben szabó istván 65 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és elütötte egy tehergépkocsi. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

tatabánya belterületén kubacsek károly 19 éves autószerelő, helyi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás, szabálytalan előzés közben felszaladt a járdára és lámpaoszlopnak ütközött. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

debrecen belterületén szőke jános 33 éves gépkocsivezető, helyi lakos tehergépkocsival szabálytalan előzés közben utse-gélynek, majd villanyvezetéket tartó betonoszlopnak, majd ezt kö-vetően kőkerítésnek ütközött. az ütközés következtében a gépjármű benzintartálya felrobbant. a kőkerítésnél tartózkodó özv. tardi imréné 68 éves nyugdíjas, özv. geréb jánosné 60 éves nyugdíjas és ifj. geréb jánosné 36 éves segédmunkás, debreceni lakosokat élet-veszélyes égési sérüléssel szállították kórházba, ahol özv. geréb jánosné meghalt. a tehergépkocsi vezetője ellen őrizetbe vétel mel-lett indult eljárás./mti/

--

bb 33. az ünnepi könyvhét

tm/ny pr hgy

1976 május 26

megnyitása alkalmából pénteken este 8 órakor csorba győző és ta-káts gyula költői estjét rendezi meg a fészek művészklub, közösen az írószövetség költői szakosztályával. közreműködnek: bálint andrás, bánki zsuzsa, győri franciska, jancsó adrienne, szacsvay lászló, végvári tamás színművészek és maros éva, perényi eszter, tóth zoltán zene művészek./mti/

--

12.10/ny

-26-

42/3
lw

bb 35. életmentő kitüntetése

vid/kz/ny hgy

1976 május 26

életmentő emlékérmét kapott szerdán nyíregyházán miho-lecz andrás, a helyi ságvári endre termelőszövetkezet vontató-vezetője. a kitüntetést azzal érdemelte ki, hogy március 15-én délután élete kockáztatásával mentette meg a hat éves berki fe-rencet. a gyerek több társával egy befagyott tó jegén csusz-kált. a jég beszakadt alattuk, s berki ferenc elmerült a jeges vízben. miholecz andrás utánament és társai segítségével kihoz-ta a magával már tehetetlen gyereket. az életmentő a szövet-kezet petőfi nevét viselő szocialista brigádjának a vezetője. ez a kollektiva egy hónappal ezelőtt kapta meg a magyar népköz-társaság kiváló brigádja címet.

az életmentő emlékérmét dr. pénzes János, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnöke adta át./mti/

--

bb.36. dr.markója imre moszkvába utazott

be/pr/a/hgy

1976. május 26.

dr.markója imre igazságügyi államtitkár vezetésével - v.i.tyerebilovnak, a szovjetunió össz-szövetségi igazság-ügy miniszterének meghívására - szerdán igazságügyi kül-döttség utazott moszkvába. a delegáció a szovjetunió jogi éleét, igazságszolgáltatási tevékenységét tanulmányozza és megbeszéléseket folytat a két minisztérium közötti kapcsolatokról. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. szilberek jeno igazságügyminiszterhelyettes és a minisztérium vezető munkatársai bucsúztatták. jelen volt f.p. bogdanov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének taná-csosa is./mti/

--

12.30/a

- 27 -

42/3
lw

bb.37. időjárásjelentés

p hgy

1976. május 26.

12 órakor : a meteorológiai intézet jelenti május 26-án szerdán

változékonyabb idő

nyugat-európa és a szovjetunió 60. szélességi körtől északra eső területe fölött ciklonok örvénylenek, amelyek általában változékony, csapadékos, hűvös időjárást eredményeznek. ugyanakkor a kárpát-medencében és a tőle keletre eső területeken nincs határozott irányú és számottevő sebességű légmozgás, az időjárást a helyi tényezők alakítják. a következő 36 órában változékonyabbra fordul időjárásunk.

hazánkban tegnap változóan felhős volt az ég. jelentősebb csapadék seholsem fordult elő, mennyisége egyedül kékestetőn érte el a 10 mm-ert. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok között alakult. szerda hajnalra általában 8-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. miskolcra zivatart, szolnokról záporosít jelentettek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 18,1 fok volt, plusz 0,4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma budapesten 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékelten süllyed.

a balaton vize 11 órakor siófoknál 18 fokos volt.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős lesz az ég. ma szórványosan, csütörtökön többfelé várható zápor, hivatár. időnként megélnékül a déli, dél-nyugati szél. zivatar idején a szél átmenetileg megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 9-14 a legmagasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok között alakul.

a duna vizállása budapestnél 339 cm, a víz hőmérséklete 16,0 fok./mti/

--

-28-

12.55/p

13.50

bb.38. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke május 26-án 13 óráig

a/se

11976. május 26.

1. születések
2. művésztelepek
3. pályázat
4. filmek
5. fáklya
6. üzleti tolvaj
7. új menetrend
8. uszoda építés
9. balatoni program
10. tátorján
11. szövetkezeti találkozó
12. honfoglaláskori leletek
13. kiállítások szegeden
14. leletek tarpán
15. gyógyfü-termelés
16. erdőtelepítés
17. közlekedési parkok
18. építőtáborok bács megyében
19. zalaegerszegi víztároló
20. nyárfa-mag
21. ajkai timföldgyár
22. iskolai könyvtár vas megyében
23. szekér prágába utazott
24. mitterrand kádárnál
25. önkéntes közlekedési rendőrök tanácskozása
26. tv. találkozó
27. egészségügyi tudományos ülés
28. uttörő jubileum
29. tit tanácskozás
30. a kollektív szerződésekről
31. alagcsövezés lézer segítségével
32. késik a szőlővirágzás
33. költői est
34. balesetek
35. életmentés
36. markója moszkvába utazott
37. időjárásjelentés
38. hírjegyzék

/mti/

--

12.50/a

13.50

- 29 -

bb.39. 8.5 milliárd karalábé

vid/kz/a/hgy

1976. május 26.

házánkban csongrád megyében - csanytelek, baks, tömörkény körzetében a háztáji gazdaságban és a kertekben - természetik a legtöbb korai karalábé. a szedés befejezéshez közeledik, az utolsó szállitmányokat indítják exportra és belföldre szerdán 2 hűtővagonban 46 000 darabot indítottak utnak a német demokratikus köztársaságba a hungarofrukt vállalat közvetítésével. belföldön is nagy utat tesz meg csongrád megye kedvelt korai zöldsége. szerdán nyíregyházára, debrecenbe, miskolcra, salgótarjánba és kaposvárra indultak karalábéval megrakott gépkocsik.

a szövetkezetek csongrádi megyei értékesítő központja ebből a primorból a tavaszi idényben 8 500 000-et forgalmazott. ez a szám is jelzi, hogy a háztáji gazdaságok és a kiskertek milyen fontos szerepet töltenek be az ország zöldségellátásában, illetve az exportkötelezettségek teljesítésében./mti/

-.-

bb 42. ifjúsági honvédelmi nap szolnokon

vid/kz/pr/pg

1976. május 26.

az mhsz országos tanácskozása tiszteletére szerdán nagyszabású ifjúsági honvédelmi napot tartottak a szolnoki tiszaligatban. a meghívott többszáz tanuló és dolgozó fiatal egésznapos gazdag programon ismerkedhetett meg a szövetség kötelékében folyó sokoldalú munkával, a szakágazatok tevékenységével. a program honvédelmi és mhsz filmek bemutatójával, rádió-technikai feladatok, a gépjárművezetői oktatás bemutatásával, légpuska, légpisztoly és futóvad lövészetel kezdődött. ezt követte többek között a hajó-és repülőmodellező bemutató, valamint a könnyűbúvárok tiszai árvízvédelmi gyakorlata. az eseményeken az mhsz szakoktatói kalauzolták az érdeklődő fiatalokat s válaszoltak a kérdéseikre./mti/

-.
-30-

13.15/pg

13.15

bb 41. vas megyei képtár társadalmi összefogással - hangversenyiskola munkásoknak - szombathely művészeti élete a városi tanács ülése előtt

vid/kz/ny pr

1976 május 26

a város művészeti életéről tanácskozott szerdán a szombathelyi városi tanács. a már csaknem 80.000 lakosu város művészeti életének kisugárzó hatása, mint rámutattak, ma már nemcsak nyugat-magyarországon, hanem a szomszédos határterületeken is érződik. új művészeti műhelyek, intézmények jöttek létre, mind több művész él, alkot falai között. az ország művészeti életében nagyságrendjének megfelelő szerepet tölt be a város.

a művészeti ágak közül a képzőművészet a legmarkánsabb. derkovits gyula, a nagy szocialista képzőművész szülővárosának mai alkotói jelentős művekkel jelentkeznek hazai és nemzetközi tárlatokon. a derkovits emlékház mellett a hazai szocialista képzőművészeti csoport másik jeles alkotója dési huber istván hagyatéka is a városba kerül: a nyáron nyílik meg a kiállítás. javaslat született vasi képtár létesítésére társadalmi összefogással: az anyagának a gyűjtése máris megkezdődött.

állandó színház nincs a városban, de a 8300 bérlettulajdonos - minden 10. lakos ilyen - nyolc budapesti és vidéki színház előadását láthatja. legutóbb a budapesti nemzeti színházzal kötött együttműködést vas megye és szombathely város. ennek értelmében évente egy hetet - legelőször ez év októberében - a városban vendégszerepel az együttes. esetenként máskor is és a sávria ünnepi játékok idején is ellátogat a nemzet első színháza a megyeszékhelyre.

az üléseken - amelyen a tanácsstagokon kívül résztvettek országgyűlési képviselők és a város művészeti életének vezetői - javasolták művészsztány létesítését és derkovits gyula köztéri szobrának felállítását. határozatot fogadtak el arról, hogy a tanács végrehajtó bizottsága irodalmi pályázatot ír ki a megyében és szombathelyen élő írók számára mai életünket bemutató irodalmi alkotásokra./mti/

az üléseken - amelyen a tanácsstagokon kívül résztvettek országgyűlési képviselők és a város művészeti életének vezetői - javasolták művészsztány létesítését és derkovits gyula köztéri szobrának felállítását. határozatot fogadtak el arról, hogy a tanács végrehajtó bizottsága irodalmi pályázatot ír ki a megyében és szombathelyen élő írók számára mai életünket bemutató irodalmi alkotásokra./mti/

az üléseken - amelyen a tanácsstagokon kívül résztvettek országgyűlési képviselők és a város művészeti életének vezetői - javasolták művészsztány létesítését és derkovits gyula köztéri szobrának felállítását. határozatot fogadtak el arról, hogy a tanács végrehajtó bizottsága irodalmi pályázatot ír ki a megyében és szombathelyen élő írók számára mai életünket bemutató irodalmi alkotásokra./mti/

13.25/ny

-.
-31-

13.10

bb 40. társasházat épít a tsz

vid/kz/pg pr

1976. május 26./mti/

a borsod megye bodrogi részén gazdálkodó prügyi tiszamente tsz 1973-ban négy lakásból 1 emeletes társasházat épített a fiatal házasok részére. a két és félszobás lakásokhoz 250 négy- szögöl ház táji telek is tartozik. a kezdeményezés sikeres volt ezért a tsz újabb, telepszerűen elhelyezett társasházak építését szervezte meg: három, egyenként 4-4 lakásos egy emeletes épület alapozása be is fejeződött. a z új tsz „lakótelepre,, a tervek szerint jövő évben költöznek be.
/mti/

..-

bb 43. magyar orvosképzési és egészségügyi oktatási társaság alakult

t/mir/be/pg pr

1976. május 26.

szerdán, a szentkirályi utcai semmelweis teremben tartotta alakuló közgyűlését a magyar orvosképzési és egészségügyi oktatási társaság. az ünnepélyes eseményt - melyen jelen volt és felszólalt dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, dr. vidovszky kálmán, az mszmp kb alosztályvezetője és dr. füzi istván, az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára - dr. zoltán imre, a motesz elnöke nyitotta meg. elmondotta, hogy a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének ez a szervezete nemcsak új, hanem újszerű egyesülés is a szövetség tagegyesületei között. a társaság - a többitől eltérően - a legkülönbözőbb orvostudományi ágak művelőit fogja össze, akiknek közös jellemzőjük az egészségügyi oktatás és nevelés szeretete.

a motesz elnöke a továbbiakban kifejtette, hogy az orvos- a fogorvos- és a gyógyszerészképzésben az egyetemi felvételre jelentkezők száma jóval meghaladja a társadalom szükségletét. ez megköveteli az egyetemi felvételi rendszer korszerűsítését. a képzés során pedig az okoz gondot, hogy az orvosi feladatok ellátásához szükséges ismeretek jóval meghaladják a hagyományos módszerekkel elsajátítható információmennyiséget.

/folyt. köv./
13.30/pg

-32-

14.10

bb 43. / magyar orvosképzési...folyt/pg

mindez az egészségügyi felsőoktatás pedagógiájának és módszertanának felülvizsgálatát igényli. külföldi példák alapján emiatt javasolták a pécsi orvostudományi egyetem oktatói ennek az új társaságnak a megalakítását. e jogos igényt igazolja az is, hogy már a szervezés időszakában csaknem félezeren kérték felvételüket az új társaságba. közöttük - az egyetemi és főiskolai oktatókon kívül - jelentős számban vannak oktató kórházak orvosai is.

az új tudományos társaság kutatásaival tehát az egészségügyi szakembereképzés és továbbképzés reformjának kidolgozásához nyújt majd hatékony segítséget. mindenekelőtt azzal, hogy a szakterületet érintő valamennyi kérdésben javaslatokat dolgoz ki a társaságunk igényeinek megfelelő szakemberképzés reformjához.

ezután a közgyűlés részvevői - szavazással - egyhanulag elfogadták a társaság alapszabályát és megválasztották annak vezetőségét. /mti/

..-

bb 44. termálviz kihasználás három lépcsőben

vid/kz/mné/pg pr

1976. május 26./

nagyszámu szakember tanulmányozta a termálviz komplex hasznosítását szerdán a győr-sopron megyei lipóton rendezett ankéton és bemutatón. a helyi termelőszövetkezetben 27 000 négyzetméter alapterületű üveg- és fóliaházat fűtenek termálvizzel. az értékes, természetes energiát három lépcsőben - háromszorosan - használják ki. a 62 fokos vizet előbb a legnagyobb hőigényű üvegházakba vezetik, onnan - 40 fokosan - a palán-tanevelőkbe, illetve a kisebb hőigényű növényekhez, végül pedig - 20 fokosan - a szövetkezet intenzív haltenyésztésre berendezett tavaiba kerül. a termálviz e tökéletes kihasználása rendkívül gazdaságos: a hozamok magasak, a termelési, üzemeltetési költségek alacsonyak. a lipóti termelőszövetkezet éppen ezért újabb, a jelenleginél nagyobb kertészetet alakít ki.

ez már valóságos üvegház és fóliásátor-város lesz. a hőenergia biztosítására két új termálkutatófűtőházat építenek. /mti/

..-
-33-

13.30/pg

14.10

bb 45. felújítás termelés egyidejűleg - félidőben a tiszamenti vegyiművek első kénsavgyárának rekonstrukciója

vid/kz/ny pr

1976 május 26

félidejéhez érkezett a szolnoki tiszamenti vegyiművek első évi 145 ezer tonna kapacitású - kénsavgyárának folyamatban lévő rekonstrukciója. a kivitelező vállalatok a vegyész, a hőtechnikai vállalat, a verpesz és a közlekedéscső építő vállalat szocialista brigádjai úgy oldják meg a feladatukat, hogy közben a gyár, mintegy 85-90 százalékos kapacitással termel is. a rekonstrukció során korszerű, a mai világszínvonalnak megfelelő lengyel-angol-és jugoszláv gyártmányú berendezésekkel felújítják az egész szárító abszorpciós rendszert. olyan egységeket építenek be, amelyek a környezetvédelmi előírásoknak is megfelelnek, minimálisra csökkentik a kürtőből a szabadba távozó kéntrioxidot. a beépített új berendezések lehetővé teszik, hogy később évi 200 ezer tonnára emeljék az üzem termelését.

a kivitelezők tartják a munka tervezett ütemét. biztosítottnak látszik, hogy az első szakaszra tervezett mintegy 50 millió forint értékű felújítási munkát 1976 novemberére fejezik be. ezzel a hazai vegyiparban szinte egyedülálló teljesítményt produkálnak. /mti/

-.-

bb 46. izotópdiaosztikai szeminárium

i mir/zsu/ny pr

1976 május 26

május 27-29 között tartja soronkövetkező szemináriumát a semmelweis orvostudományi egyetem radiológiai klinikája. a tudományos tanácskozáson a hazai izotópdiaosztika több mint félszáz képviselője cseréli ki véleményeit, tapasztalatait, az izotópoknak a betegségek felismerésében és megállapításában betöltött szerepéről. a szeminárium résztvevői gyakorlati bemutatókkal egybekötött előadás sorozat keretében ismerkednek meg a legkorszerűbb vizsgáló módszerekkel. a rendezvényt dr. antoni ferencnek, a sote rektorának, az akadémia levelező tagjának előadása nyitja meg. /mti/

13.55/ny

-34-

ba 14.15

bb 47. kedvezményes gyermeknap vásárok

i/kf/tm/ie/pg pr

1976. május 26./mti/

a kereskedelemben már hagyomány, hogy a nemzetközi gyermeknap alkalmából kedvezményt adnak a kicsik ajándékozására alkalmas cikkekre. ezt a „jó szokást”, az idén is megtartották. a főbuha hétfőtől szombatig minden szaküzletében 20 százalékkal olcsóbban kínál több százféle hazai játékot, az ápisz boltjai ugyanilyen kedvezményrel árusítanak játékokat és mindenfajta iskolatáskát. az akcióba az idén a skála áruház is bekapcsolódott ugyancsak 20 százalékos játék-árengedménnyel.

a keravill főleg a nagyobbaknak kedvez, csütörtöktől június 5-ig tart gyermeknap vásárt. az akcióban négyféle zseb- és táskaradító, egyfajta lemezjátékot hoz forgalomba 10-30 százalékos engedménnyel. a közkedvelt sokol rádiót 60 forinttal, a szonátát 400 forinttal adják olcsóbban, a wg-400 típusú lemezjátékot 850 forint helyett 700 forintért kínálják. /mti/

bb 48. magyar-csehszlovák baráti találkozó szekszárdon

vid/kz/pg pr

1976. május 26./mti/

a békehónap keretében magyar-csehszlovák baráti találkozót tartottak szerdán szekszárdon. központi eseménye - a barátsági gyűlés - a rákospalotai bőr- és műanyagfeldolgozó vállalat helyi gyárában zajlott le. a gyűlésen jiri smolik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatóhelyettese tájékoztatta a gyár többszáz dolgozóját a csehszlovák szocialista köztársaság legutóbbi ötéves tervének sikeres eredményeiről, a csehszlovák kommunista párt 15. kongresszusának határozatairól, s a testvéri szocialista ország fejlődésének további távlatairól. /mti/

-35-

14.50/pg

15.50

bb 49. az országos átlagot meghaladó arányban növelik a tehénállományt győr-sopron megyében

vid/kz/ny pr

1976 május 26

szarvasmarha-tenyésztési tudományos ülést rendeztek szerdán a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karán. az országos feladatok ismertetése mellett a tanácskozáson elsősorban a kisalföld állattenyésztésének gyors fejlesztésével foglalkoztak. a rábaköz, a szigetköz és a hanság peremvidéke - mint elmondták - mindig az ország legfejlettebb állattenyésztési körzetei közé tartozott. a tejtermelésnek ugyanúgy nagy hagyományai vannak, mint a szarvasmarha-hizlalásnak. az v. ötéves tervben országosan 8-10 százalékkal kell növelni a tehénállományt. ezen belül győr-sopron megyében 12,5 - 17,8 százalékos növekedést vállaltak az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek. az idén és a következő évben 3 termelőszövetkezetben építenek 500, illetve 700 férőhelyes tehenészeti gelepet. a megye tehénállománya 1980-ig több mint 50 ezerrel növekszik. az állományt jól tejelő fajtákkal gyarapítják. emellett növelik a szarvasmarha hustermelést is./mti/

-.-

bb 50. szovjet munkások tapasztalatcseréje győrről

vid/kz/ny pr

1976 május 26

a győri richards finomposztógyárat sokéves baráti kapcsolatok fűzik a szovjet kupavnoi finomposztógyárhoz. az évenként ismétlődő tapasztalatcsere-látogatások az idén tovább bővülnek. a vezetői küldöttségei helyett a munkások cseréjére kerül sor. egy öt tagú szovjet munkásküldöttség - brigádvezető, művezető és három szövönő - a napokban kezdte meg a győri richards gyárban alkalmazott technológiával, a termelési folyamatokkal.

junius közepén győrből utazik hasonló céllal egy öttagú munkáscsoport a szovjet partnervállalathoz./mti/

-.-

bb 51. hazaérkezett japánból a fővárosi tanács küldöttsége

tr/pg pr

1976. május 26./mti/

a szépvolgyi zoltán elnök vezette fővárosi tanácsi küldöttség szerdán hazaérkezett japánból, ahol tokió és a második legnagyobb japán város osaka kormányzója meghívásának eleget téve tartózkodott az elmúlt napokban. a program során ellátogattak yokohamaba is. mindhárom városban megbeszéléseket folytattak a városi tanács vezetőivel, és megtekintették a jelentősebb közlekedési, környezetvédelmi, kereskedelmi és egészségügyi létesítményeket. /mti/

-.-
-36- gyárban egy hónapig tartó tapasztalat cseréjét. tüzetesen megismerkednek a

14.50/pg

16⁰⁰

bb. 52 felhasználható 17 órától!

amatőr fafaragók kiállítása miskolcon

vid/kz/rj pr

1976. május 26.

a miskolci molnár béla ifjúsági ház és a népművelési intézet közös rendezésében amatőr fafaragók kiállítása nyílt szerdán miskolcon. borsod megye hét szakköre és több mint 20 fafaragója mutatta be alkotásait. a megelőző pályázatra 230 alkotás érkezett, s ezek közül a zsűri döntése alapján 180 került közönség elé. az amatőrök felhasználták a bükkaljai, a zemplén-hegyvidéki és a bodrogközi fafaragók ősi motívumait. készítettek a mai kor követelményeinek megfelelő dísz tárgyakat, köztük pohártartónak használható fali tékákat, különböző tálalásokat, ivó csanakokat, tükrösöket, szobrokat és faliképeket. /mti/

-.-

bb. 53. felhasználható: 18.00 órától!

szigetközi szőttes - népművészeti est püskin

vid/kz/rj pr

1976. május 26.

szigetközi szőttes címmel a mosonmagyaróvári járás öntevékeny művészeti együtteseinek népművészeti bemutatót tartottak szerdán püskiben. a tájegység gazdag népzenei és néptánc-hagyományait a falusi citerazenekarok, pávakörök és a néptáncgyüttesek ápolják és terjesztik. a szigetköziek sajátos dallam-, és zenevilágából a hédervári pávakör, a darnózseli és a kisbodaki citerazenekar adott izelítőt. a mosonmagyaróvári kossuth gimnázium néptáncsoportja előadta a hagyományos botos táncot, a kimlei irodalmi színpad pedig a duna-parti népi hőséneket, barna jancsinak alakját keltette életre. /mti/

-.-

-37-

15.50 rj

16¹⁰

bb. 54. felhasználható : 19 órától!

a debreceni színház vendégjátéka szegeden

vid/kz/rj pr

1976. május 26.

operatagozatos színházaink találkozóján szerdán este a debreceni csokonai színház társulata lépett fel a szegedi nemzeti színházban. a vendégek mozart varázsfuvoláját adták elő sándor jános rendezésében, szabó lászló vezényletével.

közreműködött a debreceni színház énekkara és tánc-kara, a debreceni máv járműjavító énekkara és a debreceni máv filharmonikus zenekar. /mti/

-. -

bb. 55. felhasználható: 19 órától!

20 város kamara kórusa szolnokon

vid/kz/rj pr

1976. május 26.

társadalmi ünnepek és szertartások negyedik országos művészeti bemutatója szerdán kórushangversennyel folytatódott szolnokon. a tiszaparti galériában husz város együttese mutatták be azokat a műsorszámokat, amelyekkel az egyén, a család, a közösség életének jelentősebb eseményeit teszik ünnepélyesebbé. szerdán két országos szakmai tanácskozással is sor került. a kórusvezetők megvitatták az ének, az énekkarok helyét és szerepét a szocialista társadalmi ünnepeken és szertartásokon. az országos tanácsadó testület ülésén többek között az ünnepeket rendező irodák tevékenységét értékelték. a négynapos eseménysorozat csütörtökön a kórushangverseny második részével, gála-bemutatóval és ünnepélyes díjkiosztással zárul. /mti/

-. -

15.55 rj

-38 -

16⁴⁰

bb. 56. méltatlanul lebecsült munkák védelmében - konzultáció
fabók zoltánnal a hvdsz főtítkarával a magyar sajtó há-
zában

t/ol/gk/rj ie pr

1976. május 26.

a hivatalos szervek részéről elismert és egyre inkább megbecsült, de a közvélemény által még mindig lenézett szennyező és nehéz fizikai munkát végző kommunális és közüzemi dolgozók érdekvédelméről folyt eszmecsere fabók zoltánnal, a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének főtítkarával szerdán a magyar sajtó házában. a főtítkár az újságíróknak adott tájékoztatójában megállapította: a fokozott erkölcsi és anyagi megbecsülés, az emberekről való körültekintő gondoskodás, a nehéz munkák lehetséges gépesítése segíthet a csatornázás, a köztisztaság, a közműves vízellátás és más kommunális szolgáltató területek általános-sá vált munkaerőhiányán. a lakosság is sokat tehet, ha felismeri ezeknek a létfontosságú munkáknak a társadalom számára nélkülözhetetlen voltát.

a hvdsz mintegy 250 ezer tagja között egyre nagyobb - jelenleg 50-60 százalék - a kommunális és közüzemi szolgáltatásban foglalkoztatottak aránya. ezért a szakszervezet megkülönböztetett figyelmet fordít az e területen dolgozók munkájának, életkörülményeinek javítására, társadalmi megbecsülésük elősegítésére. erről vallanak az előző tervidőszakokban végrehajtott és a mostani ötéves tervben is szereplő szociális fejlesztések, a munkakörülmények javítása, a gépesítés fokozott üteme.

szükség is van az ez irányú nagyobb erőfeszítésekre, mert például 1980-ig újabb egymillió lakos részesül a közüzemi vízellátásban, s nő a csatornázott területeken lakók száma is. ezenkívül és ezzel egyidejűleg fokozni kell a szennyvíztisztítást, bővíteni a fürdőellátást, minél nagyobb mértékben hasznosítani a hévizeket, szélesíteni a távhőszolgáltatást, növekednek a köz- és településtisztasági, s a kéményseprőknek sem lesz kevesebb a dolguk. indokolt tehát, hogy ezeknek a fontos és nehéz munkáknak nagyobb legyen társadalmi presztízse. ezt jelzi, hogy a kommunális és közüzemi munkások közül most már többen magasabb kitüntetések birtokosai. a közüzemi kommunális dolgozók 40-50 százaléka törzsgárdatag, az itt foglalkoztatottak zöme becsülettel végzi munkáját, amellet sokan még tanulnak is. /mti/

-. -

16.10 rj

-39 -

16⁵⁰

bb. 57. hosszulejárati szerződéskötések a bnv finisében -
a kgst országok kiállítóinak gyorsmérlege

t/kg/sz/fe/rj sl

1976. május 26.

szerdán az utolsó szakmai naphoz érkezett a bnv, folytatódtak a tárgyalások, üzletkötések. a szerszámgépipari vállalatok sokszáz szakember számára rendeztek bemutatókat a pavilonban. külön felhívták a vendégek figyelmét a kgst-országok közötti szakosítás során előállított gyártmányokra, közöttük a számjegyevezérlésű típusokra.

a csepel vas- és fémművek vezetői baráti találkozót rendeztek szocialista partnereikkel.

a borsodi vegyikombinát a hazai butoripar szakembereinek rendezett ankétot, hogy képet nyerjenek a pvc és más műanyagok felhasználási lehetőségeiről. egyébként a hazai vállalatok körében különösen az ongrolit ke 202-es ütésálló pvc granulátum iránt nagy az érdeklődés, a heves megyei építőipari vállalat és a dombovári unio ipari szövetkezet nagyobb mennyiségben rendelt ebből az új termékből.

a vásár finisében több hosszulejárati magánjogi szerződést irtak alá.

a mogürt külkereskedelmi vállalat a szovjet avtopromimport-tal 24 millió rubel értékű megállapodást kötött. eszerint 1977-80 között garázsipari termékeket, elsősorban autómósó és emelő berendezéseket, fényszórókat, próbapadokat szállít szovjet megrendelőjének. ezeket a gyártmányokat a csepel művek hirtadástechnikai gépgyárában, az afit soproni üzemében, az alváz és autóalkatrész gyárban, valamint a mirköz szövetkezetnél állítják elő. a most aláírt szerződés a mogürt első hosszulejárati megállapodása garázsipari termékek exportjáról.

öt évre szóló szerszámgépipari egyezményt kötött a technomimpex és a csehszlovák strojimport külkereskedelmi vállalat. az üzletkötés értelmében 1976-77. évben a magyar vállalat 4 millió rubelért a csehszlovák cég pedig csaknem 6 millióért szállít különböző típusú szerszámgépeket. a szerződésben rögzítették azt is, hogy a strojimport 1977-80 között további 6,7 millió rubel értékben exportál hazánkba szerszámgépipari berendezéseket. a megállapodás, amely lehetővé teszi, hogy mindkét fél jelentősen csökkentse tőkés behozatalát, elősegíti a két ország ötéves szerszámgépipari fejlesztési céljainak megvalósítását.

t a csepel művek hirtadástechnikai gépgyára 600 ezer rubel értékben irt alá szerződést a szovjet technomasimport-tal öt kábeltömlőző gépsor jövő évi exportjára.

/folyt.köv./

16.15 rj

-40 -

1400

bb. 57. /hosszulejárati... 1. folyt./rj

a transelektro külkereskedelmi vállalat a bnv- szocialista partnervállalatokkal eddig 2,8 millió rubel, tőkés cégekkel 200 ezer dollár értékű szerződést kötött. csehszlovákiaiba lámpatesteket, bulgáriába és lengyelországba háztartási készülékeket és vendéglátóipari berendezéseket, jugoszláviába ugyancsak vendéglátóipari berendezéseket szállít még ebben az évben. az ndk-tól motoralkatrészeket, lengyelországból hajszárító-motorokat, csehszlovákiából kenőlé-szivattyukat és hajtóműves motorokat vásárolt.

a szerdai vásári eseményekhez tartozik, hogy az orwo vállalat nemzetközi fotópályázatán eredményesen szerepelt magyar hivatásos és amatőr fotósoknak díjakat adott át az ndk kiállításán a nagykövetség képviselője.

a kgst országok kiállítóinak gyors-

mérlege

a kgst országok kiállítási igazgatói tájékoztatták az mti munkatársait a vásár eredményeinek gyorsmérlegéről.

a szovjetunió 12 külkereskedelmi egyesülésének képviselői összesen mintegy 110 millió rubel export, illetve import üzletkötésről kezdtek tárgyalásokat. eddig körülbelül 45 millió rubel értékben irtak alá szerződéseket, amelyek értelmében a magyar ipar szerszámgépeket, festőberendezéseket, gépjárműipari termékeket és alkatrészeket, a szovjet partnerek pedig diesel-generátorokat, elektromos targoncákat és mezőgazdasági helikoptereket exportálnak, az idén és jövőre. tárgyalások folynak további szerszámgépek kölcsönös szállításáról, magyar csőhengerek és kábelek kiviteléről és szovjet gumipari nyersanyagok behozataláról.

az ndk hét külkereskedelmi vállalat, amely több mint száz ipari vállalatot képvisel a vásáron, husz egyezményt kötött a magyar külkereskedelemmel. így tovább fokozódhat a hirtadás- és méréstechnikai berendezések, az irodatechnikai és adatfeldolgozó készülékek, valamint a szerszámgépek kölcsönös szállítása. egy, ugyancsak a vásáron aláírt szerződés szerint az ndk a korábbinál több robur-gépjárművet és ifa w50-es tehergépkocsit exportál hazánkba. a két ország ipara között jelenleg 80 kooperációs és szakosítási egyezmény van érvényben, s most tárgyalásokat kezdtek az orvosi műszerek, a laboratóriumi és hirtadástechnikai berendezések közös gyártásának lehetőségeiről.
/folyt.köv./

16.25 rj

-41 -

1400

bb. 57. / hosszulejratu... 2. folyt./rj

csehszlovákia magyar partnerével az 1976. évre szóló árucserforgalmi megállapodások több mint felét megkötötte már, s a bnv-n újabb megállapodások születtek több millió rubel értékben. a 14. csehszlovák kiállító közül a vásáron legsikeresebb technoexport ez évre gumigyártó gépsorokat adott el magyar partnerének, s az 1977-80-as években további tételeket vásárol a magyar ipar ezekből a gépekből a gumipari termékek gyártásának további fellendítésére. a skoda és az ikarus képviselői fél millió rubeles szerződést írtak alá 1977-re csehszlovák sebességváltók szállítására. a bnv alkalomával csehszlovákia félmillió rubelért különféle gyógyszereket is rendelt a magyar kereskedelemtől.

a lengyel vállalatok összesen több mint tíz millió rubel értékű szerződést írtak alá magyar vállalatokkal. hazánk többek között lengyel mezőgazdasági repülőgépeket - 1977-80 között évente huszat -, ezenkívül újabb személygépkocsikat és használműveket importálunk. a lengyel partnerek a csepeli tehergépkocsik közül ezuttal a tejszállító típusokból vásároltak. a híradástechnika és az elektronika területén pedig több együttműködési megállapodást készítettek elő. számos, a bnv-n kezdeményezett üzleti tárgyalás befejezésére a poznańi nemzetközi vásáron kerül majd sor.

a román kiállítók - 18 vállalat - már el is adták a magyar vállalatoknak a bnv-n bemutatott tíz legújabb típusu fa- és fémmegmunkáló szerszámgepjüket, 1976/77-re pedig újabb 50 ilyen gép vásárlásáról kötöttek megállapodást. de nemcsak eladnak, vásárolnak is, többek között rába motorokat és alkatrészeket. megkezdődtek a tárgyalások a magyar hajó- és darugyárral uszódaruk kooperációs gyártásáról.

a bolgár kiállítás igazgatója elmondta, hogy a bnv-n résztvevő nyolc bolgár külkereskedelmi vállalat sikeres üzletek egész sorát kötötte meg a vásáron, összesen mintegy 5 millió rubel értékben. a szerződések szerint bulgária szigetelőanyagot, fémmegmunkáló gépeket és vasipari cikkeket szállít még ez évben magyarországra, cserébe pedig orvosi műszerek és főként mérő műszereket vásárol. szó van a szakosítás továbbfejlesztéséről is. a bolgár kiállítók különösen a könnyűiparban szeretnék ezt az együttműködési formát kiszélesíteni.

szerdán sarlós istvánnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának vezetésével felkereste a vásárvárost a népfront országos tanácsának több tagja. a vendégeket földes lászló, a hungexpo vezető igazgatója fogadta.

x x x

szerda estig mintegy 600 ezren keresték fel a bnv-t. csütörtökön a tavaszi bnv utolsó napján egész nap a nagyközönség látogathatja a vásárvárost. /mti/

--

16.35 rj

-42 -

1410

bb. 58. otthon - lakberendezés - öltözködés, iparművészeti kiállítás a csepeli munkásotthonban

t/rózsú/rj pr-cz

1976. május 26.

otthon-lakberendezés - öltözködés címmel nyílt szerdán iparművészeti kiállítás a csepel művek munkásotthonában. az iparművészeti vállalat és a csepel művek szocialista szerződést kötött a munkásfiatalok kulturálódásának elősegítésére. a korábbi kiállítások után most korszerű burorokat, szőnyegeket, falitextiliákat, egyszóval olyan tárgyakat állítanak ki, amelyek a szobabelső kialakításához szükségesek. a bemutatón több mint 100 iparművész ad számot felkészültségéről, közöttük azok az alkotók is, akik a legjobban szerepeltek a kisz kb, a művészeti alap és az iparművészeti vállalat közös, a kisz ix. kongresszusát köszöntő pályázatán. a divatos otthon berendezéséhez nagy segítséget nyújtó kiállítás - amelyet mikó sándor, munkácsy-dijas belső építész, a magyar képző- és iparművészek szövetségének főtitkára nyitott meg - június 4-ig, naponta 10-19 óra között tekinthető meg. /mti/

--

bb. 59. elismerés az egészségnevelő munkáért

fe/rj -cz

1976. május 26.

dr. pesta lászló országgyűlési képviselő a budapesti vöröskereszt elnöke szerdán délután adta át a vöröskereszt székházában a díjakat és elismerő okleveleket azoknak a közművelődési szakembereknek, akik a fővárosi munkásszállások és művelődési otthonok részére meghirdetett egészségügyi pályázaton kiemelkedő eredményeket értek el. a pályázatot 1974-ben a szakszervezetek budapesti tanácsa, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya, a fővárosi egészségnevelési központ, a magyar vöröskereszt budapesti vezetősége, a fővárosi művelődési ház és a tit budapesti szervezete hirdette meg. a pályázat célja az volt, hogy az egészségnevelő munka szerves részévé válják a közművelődési tevékenységnek és hatékonyan hozzájáruljon a munkások egészségkulturájának növeléséhez. /mti/

--

16.50 rj

-43 -

1410

bb. 60 megkezdődött a gépkocsinyeremény-betétkönyv sorsolás

t/kf/fe/rj ie -cz

1976. május 26.

az országos takarékpénztár központjában szerdán megkezdődött a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 60. kétnapos sorsolása.

a huzás első napján a budapesten január 31-ig váltott és április 30-án még érvényben volt 5000 és 10 000 forintos betétkönyvek vettek részt, közöttük 304 nyereményautót sorsoltak ki.

a csütörtöki huzáson a vidéken váltott betétkönyv tulajdonosok között 438 személygépkocsi talál gazdára.

a kétnapos huzás összesített eredményét szombaton teszik közzé. /mti/

--

bb. 61. az ifjúság és a béke

tr/rj pr -cz

1976. május 26.

címmel szervezett kerekasztal konferenciát szerdán debrecenben, a hazafias népfront hajdu-megyei bizottsága és az országos béke-tanács ifjúsági szakbizottsága. a résztvevők arról tanácskoztak, hogyan tudatosíthatják ifjúságunkban az aktív békeharc jelentőségét, illetve a béke építésében és megőrzésében való tevékeny részvételük fontosságát. /mti/

--

bb. 62. felhasználható 19 órától!

rákóczi emlékest az esztergomi várban

vid/rj ká -cz

1976. május 26.

az esztergomi dobó istván gimnázium diákjai szerdán rákóczi-emlékestet rendeztek a várban. rákóczi emlékirataiból kortörténeti tanulmányokból állították össze nagy sikerű irodalmi műsorukat. /mti/

--

16.55 rj

-44 -

1420

1825

bb. 63. jól bevált a szakmunkások új középiskolája - középtávú tervet készítenek a munkásképzés fejlesztésére

vid/fm/rj -cz

1976. május 26.

a felnőttoktatás, a szakmunkásképzés tapasztalatairól rendeztek szerdán megyei tanácskozást tatabányán. az üzemek képviselői, oktatási felelősök és közművelődési szakemberek együttesen vitatták meg, hogy milyen módszerekkel növeljék a munkások részvételét a felnőttoktatásban, a különféle szaktanfolyamokon. pákozdi Antal, a szakszervezetek megyei tanácsának titkára ismertette, hogy 1974-ben 1150-en, a most záruló oktatási évben pedig csaknem kétezeren tanultak a dolgozók általános iskolájában. egyre több fizikai munkás ismeri fel, hogy az új gépek irányításához, az új technológiák mielőbbi elsajátításához elengedhetetlenül szükséges szakmai ismereteik gyarapítása, felfrissítése. a megvizsgált 120 munkahelyen több mint 8000-en vettek részt az elmúlt oktatási évben szakmai továbbképzéseken. a bábolnai mezőgazdasági kombinátban, az almásfüzitői timföldgyárban, a komáromi kőolajipari vállalatnál és más nagyüzemekben rendszerre vált, hogy minden évben speciális tanfolyamokat szervezzenek a munkások szaktudásának bővítésére. jól bevált a szakmunkások új középiskolája is. ebbe az iskolába azok a dolgozók iratkozhattak be, akik szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkeznek. így - anélkül, hogy a termelésből kiesnének - szakmai ismereteik mellé korszerű általános műveltséget szerezhettek, 3 év alatt teljesen díjmentesen szerezhettek középiskolai érettségi bizonyítványt. a munkások műveltségének gyarapítására ezt a középiskolát tartják komárom megyében a jövő iskolatípusának. ezért - tatabánya és esztergom után - az ősszel a megye más településén is nyitnak ilyen iskolát.

a tanácskozáson bejelentették, hogy elkészítik a munkásképzés, továbbképzés középtávú tervét. az ötödik ötéves tervben ugyanis megváltozik a megye gazdasági szerkezete, s ez megköveteli a munkásképzés erőteljesebb fejlesztését is. 1980-ig az ipari és mezőgazdasági ágazatok csaknem 26 000 új szakmunkást várnak, elsősorban több és jobban felkészült vegyipari, gép- és műszeripari szakembereket kell az ipar részére képezni. az új tervek szerint mindenekelőtt tömegméretűvé teszik a munkások képzését. újabb üzemi akadémiákat szerveznek, korszerűsítik az üzemi oktatótermeket. 1980-ig minden nagyobb üzemben ismeret-terjesztő csoportokat alakítanak azzal a céllal, hogy ezek a csoportok is segítsék a szakképzést. tatabányán már megnyitották a munkások oktatási központját, s a jövőben a megye más ipari centrumaiban is nyitnak ilyen intézményt. az új középtávú tervben kiemelkedő szerepet kap az iskolarendszerű felnőttoktatás; szeretnék elérni az ezernél több dolgozót foglalkoztató nagyüzemekben, hogy a tervidőszak végére minden 40-45 éves munkás befejezze az általános iskolát. /mti/

--

17.15 rj

-45 -

1420

1825

bb. 65. képviselői tanácskozás a műszaki szakemberképzés fejlesztéséről

t/tf/gk/rj pr -cz

1976. május 26.

tóth ferenc, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

a műszaki szakemberképzésről, ezen belül a mérnökök, technikusok, szakközépiskolát végzetek képzéséről - helyzetéről és terveiről - volt szó szerdán az országgyűlés ipari és kulturális bizottságának együttes ülésén. a budapesti műszaki egyetemen tartott képviselői értekezleten - amelyet a parlament e két munkatestületének elnöke, gorjanc ignác és dr. ortutay gyula vezetett - részt vett az országgyűlés al-elnökei közül inokai jános és raffai sarolta, jelen volt dr. polinszky károly oktatási miniszter, nagy ilma munkaügyi, szili géza nehézipari és dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes is.

a tanácskozáson - amelyhez a téma részleteit is felölelő jelentést készített az oktatási minisztérium - kanczler gyula, a minisztérium főosztályvezetője tartott tájékoztatót. a vita-indító nyomán kibontakozott képviselői véleménycserében sokféle formában szóltak arról, hogy mind több műszaki szakemberre van és lesz szükség: számuk 1985-ig várhatóan 30-40 százalékkal növekszik, a középfoku képesítésűekkel együtt. alapvető követelmény - erre többen is kitértek -, hogy műszaki felsőoktatásunkat alkalmassá kell tenni korszerű ismeretekkel rendelkező, a technika új eredményei és vívmányai iránt fogékony ifjú szakemberek képzésére, jó értelemben vett rugalmas oktatási rendszer kialakításával is. a dolog lényege: senki ne elégedjék meg azzal, hogy megszerezte a diplomáját, hiszen - különösen műszaki területen - nap mint nap új ismeretanyagokkal gyarapodnak az egyes szakterületek.

napjainkban - s erről a tájékoztatóban esett szó - új tudományágak születnek, korábban egységes tudományterületek új ágakra tagolódnak, más tudományok meg határterületeiken összekölnak. ilyen tudományos közegben az ipar által kibocsátott termékeknek nemcsak a mennyisége, hanem az összetétele is gyorsan változik, nagy arányban és nagy értékben állítanak elő az egyes iparágakban olyan új termékeket, amelyek korábban egyáltalán nem léteztek, vagy ha igen, ma már elavultnak mondható technológiai eljárással készültek.

/folyt.köv./

17.25 rj

-46 -

18 10

1905

bb. 65. / képviselői... 1. folyt./rj.

elégendő csak az atomtechnikára, az új gyógyszerekre, az új típusú műanyagokra, a számítógépekre, az automatizált termelésirányításra gondolni. mindez megváltozott igényeket támaszt a jövő műszaki szakembereivel szemben. ez lényeges gondolata volt a mostani tanácskozásnak. e ponton rámutattak a képviselők arra, hogy a ma képzett-végzett szakemberek az ezredfordulón még aktív, alkotó tagjai lesznek a társadalomnak, ezért aligha lehet túlbecsülni megfelelő felkészítésük fontosságát.

szó esett arról, hogy az oktatás távlati fejlesztési koncepciójának függvényében 1977 végére az oktatási minisztériumak el kell készítenie a műszaki felsőoktatási intézmények távlati fejlesztési tervét. ugyanakkor az V. ötéves terv időszakában meg kell teremteni a műszaki főiskolai képzés tartalmi korszerűsítésének feltételeit, az ehhez szükséges szervezeti keretekkel együtt. sürgető teendő, hogy kidolgozzák az esti-szabó formájú műszaki szakemberképzés korszerűsítésének alapjait is. hasonlóképpen napirendre kerül a továbbképzés legigéretesebb formáinak kimunkálása. több képviselő szorgalmazta, hogy az egyetemeken és a műszaki főiskolákon a kutatásszervezést és az intézmények szerződéses tevékenységét javítsák, tegyék az eddiginél átgondoltabbá.

érdekes része volt a tanácskozásnak a középfoku műszaki szakemberképzés témája. napjainkban a műszaki szakközépiskolákban évente 10-11 ezren tesznek érettségi vizsgát, tulajdonképpen - s ez a vizsgabizottságok véleménye - jó felkészültségről adnak tanubizonyosságot. ezeket a tanintézeteket az elképzelések szerint fokozatosan „átállítják”, szakmunkás célú képzésre. néhány ipari szakon tovább folytatódik a középfoku szakemberek eddig bevált formájú képzése. a tervezett korszerűsítések során a szakmai tantervek javaslatát a szakértők dolgozzák ki, a szakmunkás-képzési célú szakközépiskolák tananyagát a munkaügyi minisztérium készíti el. jó hír, hogy a szakközépiskolákban általában kedvezően fogadták az 1975-ben bevezetett egyesített érettségi és szakmunkásvizsgát. a tapasztalatok szerint a szakközépiskolát elvégzők gyakorlati tudása sokrétű, a szakmunkás-tanulóknál átfogóbb, szélesebb. a mostani tanév végén - a tavalyi 11-gyel szemben - 33 szakmában tesznek a szakközépiskolások egyesített érettségi és szakmunkásvizsgát. megoldásra váró feladat - amint arról most tájékozódhattak a képviselők - a középfoku képzési célú ipari szakközépiskolát elvégző fiatalok technikus minősítésének rendezése.

/folyt.köv./

17.30 rj

-47 -

18 10

bb. 65. / képviselői... 2. folyt./rj

a műszaki felsőoktatási intézményekben megvalósuló tartalmi és szervezeti korszerűsítésnél - a tudományos fejlődés igényeinek figyelembevételével együtt - alapvetően a népgazdaság, az ipar érdekeit-igényeit, várható szakemberszükségletét tartják szem előtt. a tanácskozáson felmerült az a gondolat, hogy fakultatív tantárgycsoportokat vezessenek be. ez lehetőséget teremthet - azáltal, hogy e tantárgyakat a tanulmányi idő utolsó harmadában vennék fel - az ipar mindenkori igényeihez való rugalmasabb alkalmazkodáshoz, a hallgatók egyéni érdeklődésének, alkotó tevékenységének mind eredményesebb kibontakoztatásához. e rendszer igen jól segítheti a végzős fiatalok diplomaterveinek, zárómunkájának olyan témaválasztását, amely szorosan kötődik a gyakorlatához.

szorgalmazták a képviselők a vita során azt is, hogy az ipari tárcák vizsgálják felül: milyen megbízásokat adnak az egyetemi kutatóhelyeknek, tanszékeknek az egyes vállalatok, intézmények. ezzel is elő kell segíteni a műszaki felsőoktatási intézmények technikai bázisának megteremtését és legcélszerűbb kihasználását. arrá a kérdésre, hogy változik e a jövőben a műszaki közép-, illetve felsőoktatásban részt vevő fiatalok száma, a válasz így hangzott: inkább az arányokat módosítják, a középszintű és a főiskolai képzésben résztvevők hányadát - a különféle formákban képzett fiatalok összességéhez képest - a nyolcvanas évekre a jelenlegi 20-ról 30 százalékra kívánják növelni. elhangzott a vitában olyan jogos igény, hogy a felsőoktatási intézményekben végző fiatalok műszaki diplomamunkáit ne hagyják beporosodni, a bennük foglaltakat mihamarabb hasznosítsák a gyakorlatban.

a tanácskozáson felszólalt dr. polinszky károly, szili géza, dr. bakos zsigmond, komoróczy sándorné minisztériumi főosztályvezető, meisel jános, a budapesti műszaki egyetem rektora, a képviselők közül dr. ortutay gyula, dr. bodnár ferenc, gajdos ferenc, gorganc ignác, gyuricza lászló, horváth miklós, inokai jános, dr. vida miklós, kangyalka antal, szurgyi istvánné, vilmányi mária, riba miklós, tollár józsef, falk miklós, hargitai ágnes, varga zsigmond, káli ferenc, jazbinsek vilmos, ollári istván, csapó jánosné, péterfi ferenc, jávorkai istván, magyar sándor.

a két országgyűlési bizottság tagjai értekezletük után körsetét tettek az egyetemen, majd az ott tanuló diákok képviselőivel is találkoztak-beszélgettek. /mti/

--

17.37 rj

-48 -

18³⁰

19⁰⁵

bb. 64. elkészült az első papír a dunaujvárosi hullámpapírgyárban - az idén összesen 38 ezer tonna hullámalap-papírt gyártanak

vid/rj fm-cz

1976. május 26.

ünnepi műszakhoz érkezett szerdán a dunaujvárosi hullámpapírgyár nagyberuházás: elkészült az első hat tekercs alappapír az új hullámpapírgyártó gépsoron. a papírgép üzemi próbája az év elején kezdődött, először az anyagelőkészítő, majd a 120 méter hosszú papírgyártó gépóriás berendezéseit forgatták meg és most anyaggal is kipróbálták az üzemet. az első dunaujvárosi hullámalap-papírt jóminőségű szovjet cellulózból készítették: a most kezdett próbaüzemelés során a nagyberuházás új, félcellulóz-gyárának elkészüléséig impot-cellulóz és nagymennyiségű hulladék-papír felhasználásával gyártják a fontos csomagolóanyagot.

az első 45 tonna hullámalap-papír készítésében az új papírgyár szinte valamennyi dolgozója közreműködött; az első papírtekercsből minden jelenlévő vitt egy darab, emléket, magának és a szerelők, gépkezelők, irányító műszakiak aláírásával a gyári muzeumba is eltekett egy tekercsdarabot a legújabb dunaujvárosi termékéből.

a sikeres gyártási próba után pár napos műszaki felülvizsgálat kezdődött; elvégzik a végső-finombeállításokat és várhatóan a jövő hét végétől megkezdik a papírgépen a szakaszos termelést. bár a termelést a gyorsítási program szerint csak június 30-tól kell megkezdeni, gyakorlatilag három héttel hamarabb termelésbe állítják a papírgépet. a dunaujvárosi hullámpapírgyár a tervek szerint az idén összesen 38 000 tonna hullámalappapírt gyárt, amelyet ideiglenesen a csepeli papírgyár dolgoz fel hullámpapír-lemezzé.

a kiemelt nagyberuházás kivitelezése, szerelése egyébként jól halad. még az idén megkezdik a félcellulóz-üzem üzemi próbát és az év végére összeszerelik a hullámpapír-lemezt gyártó gépsort is. /mti/

--

17.50 rj

-49 -

18³⁰

19¹⁰

bb. 66. levéltárak igazgatóinak országos tanácskozása békéscsabán

vid/rj fm -cz

1976. május 26.

szerdán békéscsabán - a kulturális minisztérium szervezésében - három napos országos tanácskozás kezdődött a megyei és budapesti levéltárak valamint a megyei tanácsok művelődési osztályai vezetőinek részvételével.

a szakmai értekezlet első napján a résztvevők megvitatták a levéltárak 1968-ban bevezetett tanácsai igazgatásának tapasztalatait. a felszólalók hangsúlyozták: a levéltárak decentralizálása kedvező eredményekkel járt. a tanácsok az elmúlt években jelentős anyagi eszközökkel támogatták ezekben a közművelődési intézményeknek a munkáját. ezzel elősegítették a honismereti és helytörténeti kutató tevékenység irányításában a levéltárakra háruló feladatok megoldását.

az eszmecsere további két napján a résztvevők megvitatták a levéltárak igazgatási munkájának feladatait, valamint a történeti értékek, dokumentumok megmentésével, megőrzésével összefüggő tennivalókat. /mti/

--

bb. 67. felhasználható: 19 órakor!

magyar-bolgár barátsági napok békés megyében

vid/fm/rj -cz

1976. május 26.

a hazafias népfront békés megyei bizottságának szervezésében szerdán békés megyében magyar-bolgár barátsági napok kezdődtek. a megnyitó ünnepséget a békési egyetértés termelőszövetkezetben tartották, ahol szvetlozar vasilev, a budapesti bolgár kultúra igazgatóhelyettese mondott beszédet.

/mti/

--

17.55 rj

-50 -

1840

1910

bb. 68. együttműködési egyezmény

tr/rj -z

1976. május 26.

miguel alvarez acosta, a mexikói rádióadások államtitkárságának vezetője május 26-án budapesten 1978-december 31-ig érvényes együttműködési egyezményt írt alá a magyar televízióval, valamint emlékeztetőt a magyar rádióval. a televíziós egyezményt magyar részről nagy richárd, az mtv elnöke, a rádiós emlékeztetőt pedig dr. hárs istván, a magyar rádió elnöke írta alá. az aláíráson jelen volt tömpe istván, az állami rádió- és televízió bizottság vezetője. /mti/

--

bb. 69. befejeződött sárospatakon „a rákóczi-szabadságharc és a europa”, címmel rendezett nemzetközi tudományos konferencia

vid/fm/rj -cz

1976. május 26.

szerdán sárospatakon befejeződött „a rákóczi-szabadságharc és europa”, címmel megrendezett nemzetközi tudományos konferencia.

a háromnapos tanácskozás tapasztalatait köpeczi béla akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese, a rákóczi-emlékbizottság alelnöke foglalta össze.

megállapította, hogy különösen a felszabadulás óta a kutatók számottevő eredményeket értek el, a rákóczi-korszak nemcsak történeti, hanem irodalmi-nyelvi-pedagógiai-művelődéstörténeti és nem utolsósorban gazdaságpolitikai anyagának feltárásában. szükséges tovább foglalkozni - állapította meg a társadalom-történeti kutatásokkal, például a katonáskodás, a hajdusabadság, a nemesség szerepének pontos meghatározásával. kutatási téma továbbá rákóczi államszervezése, s hogy abban, milyen mértékben érvényesültek a korra jellemző abszolutisztikus tendenciák. vannak még feladatok a forrás-kutatásban, valamint azok közreadásában is.

a külföldi tudósok előadásai a rákóczi-szabadságharc európai vonatkozásaival foglalkoztak. az utóbbi években feldült diplomácia-történeti kutatások alapján lehetővé vált, hogy a szabadságharcot a korabeli europa történelmének folyamatában helyezték el, és értékeljék ezeket az összefüggéseket. különösen a közép-kelet-európai államokkal való viszony került előtérbe. a rákóczi-szabadságharc nemcsak egy ország küzdelme volt az elnyomás ellen, hanem lényegesen befolyásolta a hatalmi viszonyokat más európai országokban is. /folyt.köv./

18.00 rj

-51 -

1845

1910

bb 70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órá-
tól 18.00 óráig

-ju -cz

1976. május 26.

39. 8.5 millió karalábé
40. társasházak épít a tsz
41. vas megyei képtár társadalmi összefogással
42. ifjúsági honvédelmi nap szolnokon
43. magyar orvosképzési és egészségügyi oktatási társaság alakult
44. termálviz kihasználás három lépcsőben
45. felújítás termelés egyidejűleg - félidőben a ...
46. izotópdiaosztikai szeminárium
47. kedvezményes gyermeknap vásárok
48. magyar-csehszlovák baráti találkozó szekszárdon
49. növekszik a tehénállomány győr-sopronban
50. szovjet munkások tapasztalatcseréje győrött
51. szépvölgyi hazaérkezett japánból
52. amatőr fafaragók kiállítása miskolcon
53. szigetközi szőttes
54. a debreceni színház vendéggjátéka szegeden
55. 20 város kamara kórusa szolnokon
56. méltatlanul lebecsült munkák védelmében - konzultáció
57. hosszulejratu szerződéskötések a bnv-n
58. otthon a lakberendezés
59. elismerés az egészségnevelő munkáért
60. megkezdődött a gépkocsinyeremény-betétkönyv sorsolás
61. az ifjúság és a béke
62. rákóczi emlékest az esztergomi várban
63. jól bevált a szakmunkások új középiskolája
64. elkészült az első papír a dunaujvárosi hullámpapírgyárban
65. képviselői tanácskozás a műszaki szakemberképzés fejlesztéséről
66. levéltárak igazgatóinak országos tanácskozása békéscsabán
67. magyar-bolgár barátsági napok békés megyében
68. együttműködési egyezmény
69. befejeződött sárospatakon a rákóczi nemzetközi tudományos kon-
ferencia
70. hirjegyzék
/mti/

--

18.35/ju

18⁵⁰

1910

bb. 69. /befejeződött... 1. folyt./rj

sokan szóltak a nemzetiségek részvételéről, és rámutattak arra, az alapvető igazságra, hogy a magyarországon élt nemzetiségek - az akkor betelepülő dél-szlávok kivételével - közös ügynek tekintették a habsburg-elnyomás elleni küzdelmet. a konferencia új adatokat hozott napvilágra és számos új kutatási szempontot vetett fel- fejezte be a nemzetközi konferencia értékelését köpeczi béla. /mti/

--

bb 72. a francia szocialista párt

tr-ju -cz

1976. május 26.

hazánkban tartozkodó küldöttsége szerdán délután ellátogatott a budapesti nemzetközi vásárra, ahol a vendégek több magyar pavilont és francia vállalat kiállítását tekintették meg. /mti/

--

bb.71.. időjárásjelentés

tr-ju -cz

1976. május 26.

a meteorológiai intézet jelenti május 26-án, szerda este:

zaporok, zivatarok

várható időjárás az ország területre csütörtök estig: változóan felhős idő, többfelé záporral, zivattal. mérsékelt, helyenként élénk déli-délnyugati, később a dunántúlon erős lökésekkel kísért északnyugati szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 20-25 fok között, nyugaton kevéssel 20 fok alatt. /mti/

--

bb.73 a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

-ju -cz

1976. május 26.

71. időjárásjelentés

72. a francia szocialista párt

73. hirjegyzék

/mti/

--

-53-

-v é g e -

20.55/ju

készült az mti pelpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője : burján sándor
ügyeltes szerkesztő : konczi antal
szerkesztette : halasi györgy